

VIENYBE LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 45.

Plymouth, Pa., d. 5 Lapkričio (November 1902 m.)
 ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XVII.

ESTABLISHED 1886
 The Lithuanian Weekly
„Vienybė Lietuvnikų“
 Published every Wednesday at Plymouth, Pa.

Executes all kind of Job Printing and translating in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed:
J. J. Pauksztis & Co.
 224 EAST MAIN STREET
 PLYMOUTH, PA.

UŽDĖTAS 1886 metu
 NEDĖLINIS LAIKRASČIUS
„Vienybė Lietuvnikų“
 išzeina kas Sėreda Plymouth, Pa.

Prenumerata ant metu:
 Amerikoje \$2 00
 Į kitas šalis \$2 50

Prenumerata turi būti iš viršaus apmokėta, nes įstatymai draudžia po baume siuntinėti neapmokėtą laikraštį.

Rašant apie permainymą adresu, būtinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Kas malonai apsipažinti su šiuo laikraščiu, gali gauti, pareikalavęs, du numerius dovanai.

Reikalaujantiems knygų katalogą prisiunčiam dovanai.

Pajieszkvojimai: garsinant vieną sykį 50c.
 „ „ du sykį 75c.
 „ „ tris sykius 1,00

Pilnais siunčiam per MONEY ORDER arba registruotoje gromatoje ant ezito antraščio.

J. J. Pauksztis & Co.
 224 E. Main st.
 Plymouth, Pa.

Boston Shoe Store
 26 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

Mes katik gėvome šviežių pavasariųjų czeverykų vyrizskų, moterizskų ir vaikų, visi yra Juni jos darbo, parduodame už visai pigę prekę. Tei poz-gi czeverykus dirbame ir ant apstelevimo. Ateik ir pamėgink o bnsi užrašėdintas.

ADRESAI

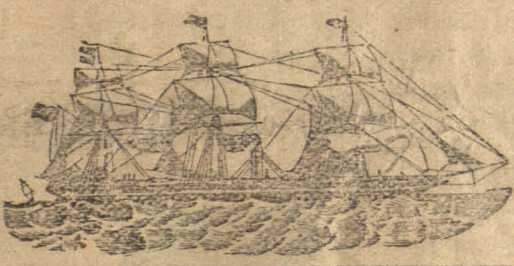
CENTRALISZKŲ VIRSZINIŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ UPAUGYSTĖS.

Prezidentas — V. Daukszys
 1224 S Hancock st. Philadelphia, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas
 P. O. Box 758 Canonsburg, Pa.

Kasierius — A. Olszevskis
 60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — Dr. J. T. Želviene
 1 Church st. Plymouth, Pa.

Neikite pas svetingą bet pa
V. G. Sava.
 „Saloon“ 13 S. Penn. Ave.
 WILKES-BARRE, PA.
 Puiki degtinė ir alus! kviečiam lietuvius.
 Čzia gausi pigiausias latvakertes ir įvairius nusiųst pinigus į visas svieto dalis.

Garsingas akuszieris
 ir Specialistas
 moterų ir vaikų ligose,
DR. S. E. FEINBERG,
 pagarsėjęs jau nuo 15 metų
 mūsų mieste, nuo 1 Lie-
 pos maino savo vietą.
 Szimtu-szimtai ligonių atras jo namose, tamtyczia įtaisytoje laboratorijoje.

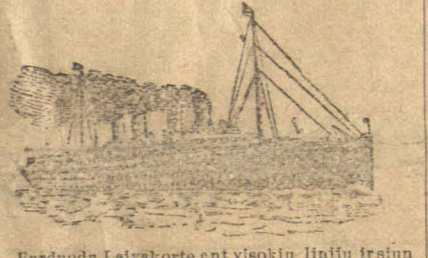
437 Adams Ave.
 Vine st. kėrtė,
 priešais vokizskąją bažnyčią, kap ir visada, tikrą rodą ir pagelbą.
DR. FEINBERG YPATINGAI
GYDO.....
 Ausų, nosies ir akių ligas,
 Vaikų ligas,
 Teipgi moterų negales,

ypacz pigulincias prie akuzerijos (gimdyvių negales).
 Isztyrinėja akis tiems, kurie reikalauja akiniu (akulioria).
 Galima užtikti jį jo ofise kasdien nuo 10 val. isz ryto, paskui nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 7 val. vakare.

Kas negalėtų pats atsilankyti pas jį, tegul apraszo savo nedagalėjimus, o gaus ant jų pėdų tikrą rodą.
Dr. S. E. Feinberg,
 437 Adams Ave., Scranton, Pa.
 Pas dr. Feinbergą yra abu telefonu, kuriais galima pakviesti jį pas ligonius isz kiekvienos vietos.

Didelė krautuve IR KARCZIAMA
 Kas nori gero tavco gauti ir skanaus gėrymo ragauti, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**
 Plymouth, Pa.

Telefonas 309 — 2 S. S.
P. V. Obiecunas,
 1118 Carson str. S S. PITTSBURG, PA.

Parduoda Latvakorte ant visokių linijų irsiunčiu pinigus į visas dalis svieto. Doviernastis (pavedimus rėsztu) atlikimui reikalų su Mėskolijos valdžia. Izmainsu visokius pinigus ort amerikonzskų ir t. t. Daran apėgėrimus nuo ugnies (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu kurį akeliavusį užlaikytų kastlegarnėje, tegul ezankias prie mūsų, o asz jį iszliuosomiu.
 Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o be to užgėndinti.

RECEPTAI.
 Koznoi gerot apstebė gaus ce...
 ...
 Adrsuck sziteip:

GLOBE FORMULA CO.
 Detroit Mich., U. S. A.

Daugiau kaip 30 metus iszmeintasi
Dr. RICHTERO
 wisam swietul zinomas
„ANKER“ (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
 yra geriausia gydysle nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
 ir wisokiu Rheumatiszku
 skaudejimu.
 uz 25c. ir 50c. pas wisus
 aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
 215 Pearl Street,
 New York.

Mėsinyczia
Gabrio J. Miliaus,

Uzlaiko kasdien szviežių mėšą, kiau-lieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szvieži rukti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposi užlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pgesę prekę neikaip pas kitas visi pas **G. J. Miliu,**
 220 E. Main Street,
 PLYMOUTH, PA.

Teleponas 352 Plymouth.

Daktarka.
Johanna Želviene.
 Vienintelė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

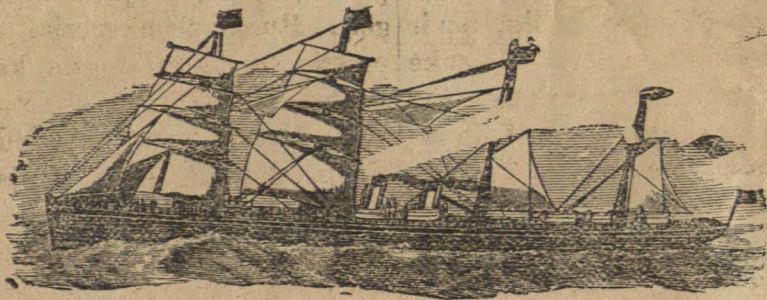
Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
 nū 12 iki 1 po piet,
 atidarytas { nū 6 iki 8 vakaro.

Priima į savo namus ant tamtikro laiko gimdyves (moteris palage) ir suteikia joms pagelbą ir gerą priežiūrą.

Max Kobre

Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! dudu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite susišnekėti lietuviskai ir lenkiskai. Ateikite ir persiliūdinkite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdame tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir višaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Pirmutine lietuviszka karczema

Czapliko ir Orlinsko,

117, 119 ir 121 A. str., SO. BOSTON, MASS.
Užalkome geriausią alų, degtinę ir cigarus, ir teipgi suteikiame draugiszką rodą, visokiose reikaluose.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS

Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.
Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujausią madą, duoda drūtą ir gerą materiją ir už pigę prekę.
Teiposgisenas ant naujų perdirba.
Visi pas savo Tautietį.

EUROPOS

DAKTARAI

SPECIALISTAI.

DR. J. SOUPCOFF

DR. J. COHEN

Tikribe daktariskam isztirime gal pasiekti tik toks daktaras, kuris ilgą laiką savo gyvenimo perleido ant trinėjimu. Musų daktarimas gyvuoja nuo 15 metų ir didžiausiuose Europos ligonbučiuose. — Esame daktarais, užtvirtintais Berlyno, Viedniaus ir Varšavos medicinos akademijū. Turime teipgi palindijimus iš kožnos vālstijos szio kraszto. O kad gydym tukstanczius žmoniu kaip senam krajinį teip ir sziozia en laimingiausia pasekme, tai esam ir dabat pasirengę iszgitit kožna liga, kokla gal patikti žmogu. Ka? ar branginat savo givasti? Ar norit but sveikais per visa savo gyvenima? Ar mielinat, kad negerai ilgal laukt? O delto nelaukit ilgians, bet gidikites pas daktarus, kur supran o jus kalba ir broliszkai prijauzla jusu kentėjimus.

APSILPNYTI VYRAI Jeigu sergate ligom, paeinancziom nuo iszdykimo arba užsikretimo jeigu jeezktot pagalbos pas daktarus ir jos neradot, tada mes norim paszneket apie ta Ligonini iszduosim teisinga kontrakta, kad turetu kuom mus laikit. Kiekvienoi vietoj ligonius atlancome.

Gydome ir iszgydome:

Szaltį, Dusulį, Neuralgia, Plakima szirdies, Pilvo ligas, Reumatizmą, Moterų silpnibės Nemiga, Paralyzia, Dziuva pradziotj, ir visokias vidurių ligas. Teipgi Vaiku ligas, Liuas kraujo, inkstų, Szv. Vito szoki ir t. t. Su didziausiu atargumu gydome Oda ir Siaptas ligas abiejų liczių. Uzmokeitis labai maža, o gyduoles, kurias pats entaisom ir gabenam lez Europos dovanai.

DR. J. SOUPCOFF & DR. J. COHEN.

OFFICE VALANDOS:

806 Penn Ave.

(PIRMAS AUGSZTAS)
Pittsburg, Pa.

VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 6 vakare
Nedeliomis nuo 10 iki 2

Markell Building.

Nuo 9 isz ryto iki 8 vakare

Connellsville, Pa.

2 PITTSBURG STR. COR. APPLE.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRANDZAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause **ALŲ PORTERŲ** ir **ELIŲ**.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geriant truputį užsilinksmini bet gal-

vos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų ne proszky.

Todėgi perkantieji ir pardavėjai (karcziannikai) visadcs reikalaukite Lietuviszko

alaus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite avo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN

BREWING CO.

DANVILLE, PENN.A.

Offices: 313 Bedford Ave. Broadway & South St. N. Y.

Gerianse gyduolė ant sudrutinimo ir atauginimo plauku.

Sulaiko slinkimą plaukų trumpam laikia vietoj szpuolusių atauga nauji plaukai; praszalina visokį nezcistą sistemą kaip tai: pleiskanas, dedervines, niežus papuckus ir stabdo galvos skaudėjimą. Teipgi mes turime geras giduoles nuo Reumatizmo, Pauczku nugidimas nuo veido, nuo Korn-spauduku ant kojų, ir geriause gyduolė nuo dantų gėlimo tik 20c mes gyduoles siuncziam in visas dalis svieto Rodą ir visas informacijas gausite dykai Adresuokit visad sziteip:

J. M. BRUNDZA, Chemist.
NEW YORK & BROOKLYN.

Paveikslas Dr. V. Kudirkos.

Didumo — 19 colių plozio, 24 colių augszcio, ant puikios popieros, su pisiuntimu 30 ct. Gaunamas „Vienybės“ redakcijoj.

Szitas paveikslas tojo musų užsi-tarnavusio tautieczio privalo rastisi kiekvieno lietuviu namuose kaipo papuoszimas ir atminimas, kad tasai tautietis per visą savo gyvenimą truse ant naudos savo tautieczių ir tėvynės.

Siuntejei!

sviesto, suro, kiauszių ir kitų tavorų, bus linksmi iszgiristi apie nauję freight ežima Lackawannos geležinke-lio ant szių metų, specialiszka einantis greitai į New Yorką, Newarką ir tt. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėjų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ežimas prasidėjo 23 May r eina kas utarnikas ir ketvergas ke žną nedelę, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczics rytais.

Specialiszkas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir kožnas agentas pri-tnos ikalaujentiems visas informacije a

Telephonas 26-5 So Boston

F. J. & K. Mockevicz,
145 Dorchester Ave.

SO. BOSTON, MASS

Pardnodu latvakortes ant vieokių linijų ir siun- cziu pinigus į visas dalis svieto Doviernasti (pavedimcs rasztu) atlikimui reikalų su Masko-lijos valdzia. Iezmainsu visokius pinigus ant amerikoniszky ir t. t. Darau aperegėjimas nu- geries (Fire Insurance) ant visokių daiktų. Jeigu karį atkeitavusį užlaikytų krestlegarnėje, tegal ezukiasi prie manę, o asz į iszliuosuosiu.

Lietavai kreplkitės pas savo tautietį, o bueit užganėdinti.

„Vienybės“ redakciją te- lephonas (PEOPLE'S tele- phone) 7145.

PERŽVALGA.

— Istoriskas – filologiskas skyrius Kazaniaus universiteto apgarino temas ant 1903 metų premijos; viena iš tų temų palyti mūsų tėvynę: „Lietuva Adomo Mickevyciaus veikaluose“.

— Kaune tapo įsteigtas ir jau atidarytas centraliskas knygynas, paskirtas pradėdamajų mokslaviečių mokintojams ir mokintojoms; tokius pat knygynus žada įtaisyti visuose pavietiniuose miestuose.

— Generolas von-Wahl, buvęs Vilniaus gubernatorius, jau išsikraustė iš Vilniaus į Petropilę, kur jis paskirtas vyriausiu žandarų. Išvažiuodamas, von-Wahl rasztu padėkavojo policijai už „energiską jos veiklumą“ neramiuose vasaros mėnesiuose, kada darbininkų krutėjimas ir sumisimai beveik nesiliovė.

— Lenkiszkoji Social-demokratų partija Lietuvoje pradėjo išleidinėjus savo organą „Walka“, paskirtą lenkiskai kalbantiems darbininkams Lietuvoje. Išėjo jau 1 num. už spalio mėnesį su tokiu turiniu: 1) Įžengiamasis straipsnis, 2) Apie patrijotizmą, 3) Žinios iš yvairių darbaviečių, 4) Vietinė kronika.

Isz Lietuvos.

Platinimas Lenkų karalystės. (Vilniaus gub.). Trakų džiakonystė susideda iš 12 parapijų. Prie grynai lietuviskų reikia prirokuoti: Sumeliszkių, Gegužinės, Užuguosčio, Žaslių, Žyžmarių ir Jevijos. Kiek lietuvių yra kitose parapijose, kaip antai Darsuniszkiuose, Kietaviszkiuose, Rudnikiuose ir Kovaliuose, aš nežinau.

Sumeliszkiuose kun. Ant. Deksnis varo viską lenkiskai, nors bažnyčioj gieda žmonės lietuviskai.

Užuguosčio klebonas Gruz-

dis teipjau platina lenkų karalystę. Važinėdams po parapiją, jis meiliai snekina žmones lenkiskai ir drutina juos giedoti lenkiskai. Už tokį pasidarbavimą duoda parapijonams dovanas.

Žasliuose jau per stipriai įsigyveno lietuviszka kalba, bunant čia a. a. klebonui Kybeliui, idant dabartinis vietininkas klebono Skardinskis galėtų ką nors padaryti.

Žyžmariuose kunigai verstercia prie lenkystės savo pamokslais, kurių jau nusibodo beklausti esant čia senukui Jelenevskiui. Gieda vientik lietuviszka.

Gegužinėj nuo szių metų tapo įvesti lietuviszki pamokslai, nors pirmiaus szi parapija buvo priskaityta prie grynai lenkiszkių.

Apie Jeviją žmonės vis labiaus užmirszta savo prigimtą kalbą ir bujojant svetimais, jau nebedrįsta priesztarauti pries tokį savo kalbos nužeminimą.

Kaimynas.

Boguslaviszkis (Giedraiczių džiak.). Musų parapijoj atgaivino lietuviszka kalbą a. a. kun. Gimzauckas. Jam pasimirus, turėjome yvairius kunigus, kurie buvo pradėję gaivinti lenkiszka kalbą. Buvo užvesta vienoj szventoj dienoj lietuviszka melstis, o kitoj lenkiskai. Ir teip tai tęsėsi ilgus metus. Bet dar liovėsi kunigai mus vertę į lenkus. Pas mus bažnyčioj tapo užvesta vien tik lietuviszka kalba: misziny, matyt, atsibodo ir kunigams ir patiems parapijonams.

Vanagėlis.

— Punė (Trakų pav.). Sz pavasarį atvykęs į Punę užkleboną kun. Butkevycius, buvęs pirm vyskupo Zveravyciaus kapelionu, užmanė čia lietuviszka isznaikinti, o praplatinti lenkystę. Mokėdamas lietuviszka, tik tos kalbos neapkęsdams, pradėjo savo triusą nuo lenkiszkių pamokslų, kuriuos, kažin, ar su-

pranta kas (neskaitant vargamistros ir zokristijono — lenkų). Teip gi gieda lenkiskai suplikacijas ir kitas jam isz puolanczias užgiedoti giesmes, gieda lenkiskai. Bet dar ir to jam buvo negana. Kenkė dar jam, kad nuskriausti lietuviai giedoj savo kalboje ražanczių. Matydams, kad lietuviai tylėjo ir nesiprieszina, tikėjosi, kad ir toliaus teip bus — „avelės“ tylės, ir todėl uždraudė vienkart lietuviszka giedoti ražanczių, gąsdindamas iszvaryt isz bažnyczios neklauzanczius. Bet čia jau jis smarkiai apsigavo. Jo tas paliepimas patraukė paskui savęs pasekmes, kokių klebonėlis suvis nesitikėjo. Tokia didi neteisybė atidarė tikrai akis „avelių“. Pažinę, kaip liko nuskriaustais pastanavijo Puniecziai ginti savo tiesas. Susitarę nepasiduot klebonui, gailėdami jo, kad nenuilstų bevaikydams isz bažnyczios lietuviszka giedanczius, pirmąjį nedėdienį visai nesuirinko giedoti ražanczių. Teip padarė ir kitą ir treczią kartą. Iszvydo klebonėlis, kad teip blogiau: lietuviai nebeateina, lenkų nėra, ražancziaus nieks negieda, ir klebonėlis noroms-nenoroms leido giedoti rožanczių lietuviszka. Bet viskas kitas liko dar lenkiskai, nes Puniecziai užsiganėdino tuo kart ant to, kad ant savo patatė.

Puniecziai! iszkovoję vieną, drąsiai kovokit su savo klebonu ir toliaus. Matėt, kaip jis suszvelnėjo! Teip bus ir visad, pergale pasiliks jus pusėje, visad skriaudikai turės nusizeminti ir nusilenkti priesz teisybę. Reikalaukit gražinimo lietuviszkių pamokslų, pilno isznaikinimo įvestos lenkystės — iszloszit, tikrai kovokit tvirtai, kantriai, iszmintinagai ir vienybėje! *Gerulis.*

(Isz „Naujienos“)

Naumiestis, Suvalkų gub 10—X. Sziuosmet apie Nau-

miestį visoki augalai užaugo vidutiniszka, nors kaip kokios daigtuos bulvės ne per labai geros, nēr tokios kaip pernai, bet vasarojai ir rugiai geri. Rugiai žiemkencziai jau pasėti, bet blogai dygsta, kad szalta. Linai teipgi jau raudjami, tie veik visur geri. Bulvių jau didesnė pusė teipjau nukasta.

Kaip girdėt, vestuvių sziuosmet busią daugiau, negu pernai, nes jau isz anksto, o apszciai pradeda, nežinia tikrai dėlko, — gal szalta žiema bus.

Į Naumiesczio apygaidą sziuosmet parvarė keliolika vyrų isz Prusų, o ypatingai isz Essų, nes tę sako badas esąs, ir prusokai neiszžmaitina žmonių, jiems gerai tik žmonių darbą, spēkas suvalyti, o kada darbo nēr, tai szelauk, darbininke!

Po Naumiescziu ant Szeszupės vėl isz naujo stato tiltą; kaip pradėjo nuo pavasario, tai iki žiemai; prie tilto dirbimo partraukė kacapus, kurie ir dirbo visą vasarą. Lietuviui nėra nė uždarbio savo prigimtoje žemėje, — tas turi eiti į užrubezius. Teip gi sziuosmet buvus lytingesnei vasarai, Szeszupė visada buvo veik patvinus, per ką žmonės turėjo ir turi daug vargo; su žmonėmis dar tiek, bet žydeliai, kurie su tavorais važiuoja, tiems retą sykį kad nesuszlapina tavorą; teip gi palei Szeszupę priesz kalną dideliai iszklampota, tę ne viens arklelis smertį pamatė. *Lauruks.*

Isz po sziaudinio stogo.

„Sztai jau kaukia sziaurys,
Jis miegus nuvarys —
Prabusi, brangiausia tėvynė!“

(*Maironis.*)

Lietuva, brangi Lietuva! Laikraszcziai, laikraszcziai! Dideliai malonu sziuos žodžius isztarti ir nuo kito girdėti. Bet kad pasijunti po priegloba mielinio skverno, tada visos tos

gražiosios ir maloniosios mintys izlaksto, o lieka tiktai keturios sienos storo muro ir mažas sztanguotas langelis, per kurį vos szeszėlis szviesos įeina. Tada tai yra laiko apsvarstyti svarbiausius klausimus, kaip gyvenimiskus, teip ir paszalinius. Ne bereikalo vakare, kada nutyksta visi bausius czerszkėjimai ir užimai svieta izsmetų, galva izsrodo sunkesnė už didžiausią puodynę. Liudna nekaltai kalėjime kalėti... bet dideliai malonu kankintiniu tapti. Ak, Suvvertojau! kad tik nors greičiaus atvažiuotų prokuroras su žandarų virszininku, iztrauktų tyrinėjimą; jug jau turiu teip viską gerai apmislyjęs, viską ant tvirtų ir neatmestinių pamatų pastatęs, ir tą viską, kas reiks prokurorui izpasakoti, jau kaip „Tėve mūsų“ moku. Ak, kad nors gavus pasidairyti!... Bet langelis augsztai.... negali per jį pažiūrėti. Susidėsciau ant stalelio visus rykus, sziaudinę ir užklodalą, ir... vos ne vos užkopiau ant langelio. Ak, saulelė szviesiausioji! kada asz tavę macziau? ar dar tu vis vienaip szvieti?

Ant kalėjimo pleciaus, ties augszta akmenine siena, vaikszeczioja žmogelis, dar jaunas, linksmo veido, bet jau suvargusio. Žvilgtelėjo jis... jo akys pilnos gyvumo ir vilties, jo dvasioje žiba spinduliai szviesybės, meilės tėvynės, meilės laisvės. Bet jisai nelaisvėje. Ak, saulele szviesiausioji! už ką-gi jisai czia sėdi?....

„Už laikraszcius“ — atsimuszė į mano ausis silpnas balsas, ir su pirsztais parodė ką tokio nesuprantamo.

Tuojau ant jo sargas užriko, ir užėjęs pradėjo varyti į kitą krasztą, o asz izsgirdau didelį bildejimą sztangų ir skambėjimą raktų; akies mirknyje nudribau nuo lango, ir vos spėjau pamesti į vietą sziaudinę, prasi-vėrė aržuolinės durys, ir iz-

vydau priesz savę dyvinus žmones. O tai buvo kalėjimo sargai, žandarai, žandarų virszininks ir prokuroras: jie atvažiavo „sledstvą traukti“.... Penkias valandas tęsėsi trukimas sledstvos; kada viską pabaigė, pasakė, kad sziaudien paleis iz kalėjimo. Ir teisybė, neužilgo liepė rengtis namon.

Iszėjau iz kalėjimo sienų, kaip iz kokio pragaro. Žmonės po miszparų traukė ant namų, o asz, pasamdęs žydą, teippat važiavau namon, peržegnojęs Kalvarijos miestelį ir ir nukeikęs kalėjimo murus.

.....
.....
.....
.....

Viskas izsrodė tarytum kitaip, negu pirmiaus; vėjelis malonus, oras kvėpia tarytum rojus ant žemės; ir man didžiai buvo malonu atsigausti dvasioje szviežiu lietuviszku oru.... Ak, laisve, laisve! kaip tu brangi ir maloni esi!

.....
.....
.....
.....

Malonu ant svieta gyventi laisvam žmogui, kada nieks ant tavęs balta akim nežiuri, kada laikrasztį gali skaityti savo prigimtoj kalboje, kada gali be baimės pirkti lietuviszką knygele už savo kruvinai uždirbtą skatiką. Bet neilgai: tuoj atkreipi ant savęs nedorų maskolių akis, kurie trokszta žmogaus ne maskoliaus prapulties. O tada paima į savo prieglobą, vazioja, kankina, kalėjimuos laiko, tyrinėjimais ir gąsdinimais plėszo szirdį. Uždarę vienų-vieną kalėjime, nori, kad žmogus paliautų ne tik kalbėti, bet ir mislyti užmirsztų. Oi! broliai ir sesers amerikiecziai! nelaimingi jusų broliai tėvynėje Lietuvoje. O asz dar nelaimingesnis, nes jau asztuoni mėnesiai, kaip ne vieno laikraszčio nemacziau, kurie man yra net už saulę

malonesni....

Kada užtekės szviesybės saulelė? kada pasiliaus kankinimas mūsų brolių?

Ateis laisvės gadynė! Bet kas mums atlygįs už mūsų kentėjimus? Kas izszdiovis tą žemę, mūsų aszaromis sulaiстыtą?!

Malonu ir gražu tėvynėje gyventi. Oras nuo prigimimo paprastas, paukszteliai gieda, darželiai žydi, girios žaliuoja, jaunumenė laukuose dainuoja. Jau sziek tiek ir laisvės atsiranda, jau pildosi žodžiai tų eilelių, kurias teko ant kalėjimo sienos matyti ir izsmokti. Sztai kaip jos skamba:

Nors ir kencziam,
Vienog jaucziam,
Kad praminam taką:
Ateis laikas,
Pranyks tvaikas, —
O sutrysime smaką!

Nepadvėsim,
Izskentėsime,
Ateis vargams galas!
Tad gyvuosime,
Uzdainuosime,
Kad stips kanibalas....
ir tt.

Liudna.... Ne, linksma.... Bet ir baisu, nes kasdien Lietuvoje laukiam atmaimos, kaip gervė giedrios dienos. Dėlto-gi, kas kaip galime, drąsiai į darbą!

Ne, broliai ir brangiiosesers! asz nemiriau ir neprapuoliau; asz gyvuuju ir man ta pati saulelė szvieczia, kaip ir jums. Nenusiminkit! asz po sziaudiniu stogu tankiai atmenu apie jus; tik kad tas nelaisvės kyras, oi, tas kyras nelaisvės! Lauruks.

Kankintinio laiszkas.

Mielas P.!

Girdėjau, patsai žinaš vietą, kurią asz galėcziau gaut. Praneszk man ją, meldžiamas: bent turėsiu ką valgyt. Valgau ir be jos, bet ne kasdien ir ne kas rytas ir vakaras. Ne asz viens toks czia: yra dar N. N. Jis, teisybė, visuomet pietus

valgo, kuriuos vietiniai daktarai jam duoda, — bet pusryczius ir vakarienę nevisuomet.

Nesiskųsdamas teip raszau — toli, toli nuo to: gerai žinau, jog jus teip pat neturite skatiko. Jei turite, jis reikalingesnis tiems, kurie bada kenczia. Mes to dar nepatyrę ir tuotarpu sziaip-teip mintame. Gavęs vietą, asz tik geriau gyvencziau ir kitiems sziek-tiek padėcziau.

Yra czia lietuvių, vadinamųjų inteligentais. „Patsai Dievas gailisi, sutvėręs tokius žmones“ — kaip apie juos pasakė prastas ne inteligentas žmogus. Isz tiesų, sunku ir biau ru ką nors gero pasakyt apie juos — tiek jie szlyksztus.

Yra czia ne mažai ir mūsų prastuolių. Tai žmonės — daugiausiai seniai atkeliavę, savo kalbą metę ir paproczius ir į baltrusius izszvirte. Senis, szimtmetis, savo kalbos dar neužmirszęs — izszgirdęs ją bažnyczioj, netiki savo ausims, ar tai izz tikrųjų jo gimtinės kalba. Tokiam sujudinimui įtaisėme bažnyczioj lietuviszkus pamokslus. Sako juos kiekvieną didelę szventę. Giedame priesz ir po pamokslui. Nesant kam, asz ir L. giedame.

Galima butų vienu siuntimu aprupinti keletą ir ant ilgesnio laiko. — Butinai dabar reikalauja paszelpos mano sangyventojas. — Nieko ne turi, ne užsidirba ir dar serga TUBERC. PULMONUM (pradžia). Manau, kad be 20 rubl. ant mėn. jam sunku pragyventi. Reikalauja ir B., nes su darbais neina si, acziu valdžiai, o pati atsiunczia po 3—5 rub. retkarcziais; padėjimas jos su vaikais visai menkas, taigi reiktų, kad ir jis gautų kokią paszelpą ant mėnesio.

Jeigu kur gautų uždarbį, tai galima butų ne duot.

Žinau dar, kad labai sunkus padėjimas patekusių į maskolių nagus ir kitur, tų butinai reiktų duot paszelpą. A..

Didysis straikas.

Darbas prasidėjo beveik višur, išskiriant tas kasyklas, kurios užsemtos arba užgriuvo. Tik Hazletono aplinkinėje vėl stojo į straiką suvirsz 7,000 kalnakasių, kadan-gi savininkai reikalauja nuo grįžtančių darbininkų pasiraszymo, kad jie neprigulės prie unijos.

Į trumpą laiką, nuo kada prasidėjo darbai, jau buvo arti deszimts priepuolių, kur darbininkai neteko gyvasties.

Sutaikymo komisija vaikszcioja po kasyklas, idant pažintų sąlygas, prie kokių eina darbas; pežiurėjimas kasyklių pasibaigs iki 14 lapkriczio, o nuo tada komisija ims svarstyti surinktą medegą. Kada pasibaigs komisijos darbai — negalima žinoti. Bet jau dabar komisija nusprendė vieną svarbų daigtą ant gero darbininkams: kokia mokestis bus pripažinta vėliaus teisinga, tokia turi buti iszmokėta už visą darbą, atliktą pradedant nuo 1 lapkriczio dienos.

Kapitalo karžygis.

Kas ne isz arti tēmyjosi didžiamjam angliakasių straikui, tankiai nenorėdavo tikėti, kad toje kovoje kompanijos su savo tarnais vartojo tiek suktybių, apgavysezių, intrigių ir stacziai piktadėjysezių. Kiti laikė tai už pramanytą. Tegugi szitas apsakymas parodys nors mažą dalį darbų gen. Gobin'o, teip pagarsėjusio savo prisakymu kareiviams: „szauk teip, kad partiestum ant daigto!“

Tas generolas pats prisipažįsta, kad kapitalistų reikalai jam labai rupi. Jis sako: „mes“, t. y. jis su kapitalistais, butume privertę darbininkus dirbti; „mes“ butume surinkę daug skebų... Vienu žodžiu, Gobin visai neatskiria savęs nuo kapitalistų.

Ir tokiam žmogui respublikoniszki darbininkų geradėjai

(gub. Stone, Quay & Co.) pavėdė valdžią ant straiko apyrubės, davę jam tukstanczius kareivių.

Žinome gerai, kaip milicija elgėsi, „kariaudama“ su straikieriais. Dabar pats Gobin pasakoko dar szį-tą.

Nekokiam dr. E. M. Arenschield isz Ottumva, Iowa, teko važiuoti isz Washington'o gelezinkelio; vagone jis isiszkėjo su sėdėjusiu greta generolu Gobin'u, kuris po karės sunkenybių lankėsi pas prez. Rooseveltą ir dabar grįžo atsilsėti ant karžygio liaurų.

Gen. Gobin pirmiausiai nupeikė prez. Rooseveltą už tai, kad tas suszaukė sutaikymo sudą; reikėjo, girdi, dar pakankinti straikierius, o tada „mes butume gavę į dvi savaiti 25,000 darbininkų“. Girdi, straikieriai nėjo atgal dirbti, iszgirdę apie prezidento pradėtas tarybas; jis, Gobin, pats turėjo prikalbinęs 27 skebus, kurie žadėjo ateiti dirbti; bet ant rytojaus, kada pasklydo žinios apie sutaikymo komisiją, atėjo tik 8 skebsai. Kiti darbininkai nenorėję nė sznekėti apie sugrįžimą į darbą, ypacz foreigner'iai, kurių tam mieste (turbut, Shenandoah) ant 20,000 gyventojų esą apie 18,000. Gobin ant jų labai piktas ir vadiną „tamsiais žmonėmis, pasiduodancziais visokiai įtekmei“.

Toliaus gen. Gobin tvirtino, kad kasyklių darbininkai gausna gerą užmokestį ir bereikalo nori augsztesnės; jie, girdi, uždirba po \$4,50 ant dienos ir norėdami galėtų atidėti gerą pinigą. Teip, suėmus vieną straikierių, rasta pas jį gyvais pinigais \$100 ir banko knygutė ant \$3,100; tai jis uždirbęs į keletą metų. Straikierių szeimynose Gobin nematęs jokio vargo.

Gen. Gobin pasakoko, kaip pas jį atėjo Chicagos vyskupas Fallows, praszydamas generolo leisti jį apžiurėti kasyklas.

Gobin buvo mėginęs atkalbinti vyskupą, tacziaus pavelyjimą davė. Vyskupui iszėjus isz generolo office'o, Gobin pasiuntė įpėdžiui slaptą sznipuką — sakioti paskui vyskupą, kur tik jis eitų. Sznipukas vėliaus praneszė Gobin'ui, kad vysk. Fallows buvo pas Miles Dougherty, darbininkų unijos organizatorių ir prakilnų straiko vadovą.

Czia gen. Gobin lyg užsikirtu kalboje ir, tartum sverdamas kiekvieną žodį, pasakė drui Arenschield: „tą žmogų asz vis lukoju nusiųsti į dangų!“

Ant galo, Gobin gyrėsi, kad laikyti sugantiems straikieriams jis įtaisė užtvarus,—tokius, kaip galvijams suvaryti. 15 pėdų į augsztį ir 4 pėdos į gylį, kad neiszsiknistų.

Tiek pripasakoko gen. Gobin drui Arenschield, kuris tas sznekas apgarsino laikrasztyje „Ottumva Courier“.

Iz paties Gobino prisipažinimo matyt, kad jis rengėsi slapta ar atvirai nužudyti („nusiųsti į dangų“) straiko vadovą M. Dougherty už tai, kad tas gražiai davadyjo straikierius, teip jog ponui generolui neteko suvaryti juos į galvijų užtvarą. Civilizuotas barbaras giriasi tokiu savo darbu, nes jis reikalingas „mums“, t. y. kapitalistams ir pacziam Gobin'ui, jų bernui.

Darbo istorija.

Dr. J. T. Želvienė.

(Žiur. 44 num.)

Nuolatinis skriaudimas višumenės, drauge su persekiojimu žmonių, kurie, kaip tas prancuzas, slapta pasidaresz czebatus, tapo kiszami į kalėjimus, griovė senoviszką darbininkų organizaciją. Prie to pavargėlių buvis buvo kuo pikeziausias.

Nors Prancuzijoje, Prusijoje ir Vokietijoje parlamentai geidė dar 16-tam ir 17-tam am-

žyje suvaldyti nelemtą valdymą „vadovysezių“, tacziaus liko tas dalykas užbaigti Prancuzijos ekonomistams ir Adomui Smith'ui, skotui.

Ekonomistai szeip kalbėjo: „Dievas davė kiekvienam žmogui tiesą dirbti; ta tiesa apsi-reiszkia žmonių geismuose. Ta tiesa yra amžina, szventa ir neatimama. Dėl vadovysezių priespaudos, varguoliams reikia gyventi skurdžiai, arba traukti į svetimas szalis. Lyginai kaip visi įstatymai kilo isz asabiszkų siekių tulos luomos, kuri nedaleido jokių permairių, tas yra ir su įstatais, sudavadyjancziais mokintinius ir larbininkus yvairių iszdirbystės szakų, nes įstatymdaviai visuomet buvo samdytojais darbininkų. Jie tokiu budu užvedė ilgą mokinimosi laiką be algų arba su labai pigiu apmokėjimu; o idant palaikytų mažas algas ir sumažinti lenktynes, įleisdavo į amatininkus kuomažiausią skaitlių žmonių. Tai-gi pirmoji tiesdairių užduotis yra iszliuosuotų visus, kurių vienatinis turtas yra gabume ir rankų pajiegoje nuo aprubežiavimų, ką uždėjo ant jų vadovystės.

Kadan gi visi žmonės yra lygus ir turi vienodus geismus, — didžiausia gerovė vieno ir visų bus atsiekta, kaip veik valstija nė vieno neekliudys ir duos tiesą isznaudoti visas savo pajiegas ant geriausios dirvos“.

Tokiu budu prigimta tiesa ir ekonomiszki reikalai spyrė duoti laisvą darbą ir laisvę darbininkams. Virsz visko, atimti visokį aprubežiavimą iszdirbystės ir pramonės ir duoti kiekvienam tiesą laisvai parduoti savo darbą. Vietoje darbininko ar pono, dabar užvedė kontraktų sistemą, ir vietoje darbininko nusizeminimo, jį iszkėlė ant lygaus laipsnio su ponu, kaipo pardavėjo to, ką ponas geidžia pirkti — darbo. Abiem duota lygios tiesos pa-

daryti tarybas, kokios patinkamos ir be valdžios tarpininkystės.

Tokios pat laisvės industrijoje ir daryme tarybų reikalavo ir piniguočiai, kurie geidė užsiimti prekyste, vienog patys nemokėjo ano amato. Kada atmetė mokintinių įstatymus, jie galėjo priimti ir atleisti lengvai darbininkus, padidinant arba sumažinant jų algas, pailginant arba sutrumpinant darbo valandas pagal savonorą. Jie akylai išnaudojo ant savo gero Adomo Smitho argumentus, reikalaudami to, ko patys darbininkai prasė.

Tokiu budu pinigiszkia teorija ir luomos reikalai susibendravo, reikalaujamos išdildyti senąją sistemą. Kiekvienoje szalyje skirti santikiai ir reikalavimai pakurstė impulsą. Prancuzijoje garsingą naktį 4-to Rugpiuczio 1789 m. tarp daugybės kitų niekysezių ir szitoji į prapultį nuslinko.

Prusijoje pirmiausiai pripažino laisvą industriją ir seną sistemą galutinai panaikino 1810 metuose. Anglija po kapitalistų globa panaikino vadovysezių galybę 1814 metuose.

Sziose szalyse pilną laisvę savistovystės įgijo ir dar prie to tiesas parsisamdyti, kaip ir kada nori. Vadovystės paliko tokį įspudį ant žmonių protų, kad vienatinis užtikrinimas laisvės buvo atsiskirti kiekvienai ypatai nuo kitų; kiekviename susitarime matė perženigimą laisvės įstatymų. 1791 m. Prancuzijoje vėl patvirtina uždraudimą daryti sutarimus tarp darbininkų ir risztis į unijas.

Adomo Smith unijos ideja buvo įkunyta Anglijoje, vienog, 1824 m. vėla ją atmetė. Prancuzijoje ją atmetė 1864 m. Vokietijoje laisva politika tapo atmesta ant 100 metų ir įstatymai, uždraudžianti darbininkų susivienijimus, priimti 1871 m. Austrija metais anksčiaus

tą buvo padarius.

Sugriovus industrijos sistemą, darbininkai turėjo parduoti savo spēkas kapitalui, kuris mokėjo išnaudoti samdininką; naujos maszinos atpigino išdirbimo kasztus ir susiaurino dirvą žmonių darbui.

(Bus dar.)

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Elizabeth, N. J. Czionyk-zeciai lietuviai gana smarkiai pradėjo risztis prie naudingų organizacijų: szitame bertainyj vėl prisiraszė 32 nauji sąnariai prie Susivien. Liet. Am. Teippat į Darbininkų uniją (Labor union) įsiraszė suvirsz 300 lietuvių.

18 spalio buvo losziama komedija „Vaito pirszlystė“. Aktoriai atliko savo roles pagirtinai, ypacz merginos. Žmonių buvo susirinkę 300; tarp jų atsirado keletas nenaudėlių, kurie trukdė aktorius ir rėkavo, kaip ne žmonės. Tas, vienog, nesuardė gražios tvarkos ant scenos, ir rėksniams pasiliko viena gėda.

Pelno daug neliko — vos atliko \$2,40, kuriuos paaukaujame ant kankintinių. Gaila, kad kiti mūsų broliai nenori išleisti skatiko ant gero darbo, o mėto dolerius ant kazyrų ir girtavimo.

Roles atliko szitos ypatos: Vaito — J. Orininkaitis, Zabilo — A. Pileckas, Blino — A. Stuczka, Belazoro — M. Poszka, Franusės — A. Gobeiriutė, Mortos — O. Krivickiutė, Katrės — J. Bujauckiutė, Rozalijos — J. Laucevycziutė, Jono — A. Szudlauckas.

Užbaigus komediją, tos pacios aktorės padainavo „Lai gyvuoja mūsų tauta!“ Susirinkusieji buvo užganėdinti ir nesigailėjo atsidėkavoti delnų plojimais.

Kaip girdėt, czia susitversianti nauja draugystė po vardų „Lietuvos Sunų“ — grynai

tautiszka; prie jos galės prigulėti kiekvienas lietuvis. Galima tikėtis, kad prie jos prisiraszys didelis skaitlius mūsų brolių; be to jos sąnariai turės būti ir Susiv. Liet. Am. sąnariais.

Moldaris.

Grand Rapids, Mich. „Kas niekina kitą, pats savę paniekina“. Teip sako sena mūsų patarlė.

Kada mes nekurie czia Grand Rapids pradėjome trustis, kad uždėtume tautiszką draugystę — liuosą, necenzuruojanczią žmogaus proto ir tikėjimo, — mažiaus suprantantieji mūsų broliai lietuviai emė mus visai niekinti, nebutus daigtus išzmislinėti ant mūsų ir net užgyvulius laikė, kad mes be kunigėlio malonės uždedam draugystę. O kas akyviausia, kad draugystė szv. Petro ir Povylo ant kovo mėnesio mitingo nutarė neįsileisti į savo salę mūsų ir, suraszę vardus, pakabino ant sienos savo kooperatyviszkoje karcziamoje dėl iszjuokos ir kad nėjoks žemaprotis nesileistų sznekton su mumis. Dėl didesnio paniekinimo, tarp mūsų vardų buvo prisiraszti ir keli niekszai; vienog tie, nesuprasdami ką daryt, pripraszė draugystę, kad jų vardus nuimtų nuo sienos. Tokiu budu, tik keletas mūsų vardai beliko kybot ant sienos, kaip kokių....

Nors mūsų vardai buvo iszpublikuoti niekingiausioje vietoje, vienog mes nesipiktinom, tik džiaugėmės, nes suprato, kad pradžia mūsų gero darbo rodosi. Dabar apie szį dalyką apraszau visuomenei tik dėlto, kad parodyt, kaip neaugsztai protiszškai pasikėlusių žmonių yra, vienog raszau be jokios paniekos ir įzeidimo. Nes matau, kad visi niekintojai yra paitys savę paniekinę. Doras mūsų Draugystės „Žvaigždės Liuosybės“ sąnarių pasielgimas visus sugėdino. Jie nedrįsta dabar nė

akių pakelt kaip kuris prieszumus. O kad kuris pasirodo su panieka, tai tas priguli nuo to, jog nėra atsakancziai protiszškai iszsitobulinęs. Todėl draugystės „Žvaigždės Liuosybės“ sąnarių tokia užduotis yra, kad suvisai meilingai draugautų ir pratintų prie skaitymo moksliszku rasztų dėl geresnio protiszko iszsitobulinimo, nes kada tarp mūsų brolių užžibės spindulėlis szviesaus mokslo, tada atsiras sutikimas ir meilė viena kito. Dieve duok, kad to sulauktume kuo greicziausiai. R. Gaubas.

Philadelphia, Pa. 30 spalio, Philadelphios socialistų kuopa laikė susirinkimą su prakalboms. Neveisdinti tai, kad plakatai labai vėlai tapo atspaudinti ir nespėjo visur pasklysti tarp žmonių, vienog garsas greitai apie busiantį susirinkimą pasklydo ir klausytojų apszčiai į salę susirinko. Kalbėjo visų pirmu kunigas Dembskis, nurodydamas istoriszškai, kaip visų pirmu žmogus žmogų pavertė į savo vergą ir privertė sav tarnaut; isz paczių pradzių, kada žmogus žmogum ant mūsų planetos pradėjo egzistuoti, visi turėjo būti lygus. Bet ilgainiui, kilstant ekonomiszškai kulturai, atsirado žmoguje gobszumas — užgriebti sav kuodaugiausia lobio, nors ne jo paties uždirbto; guvesni individuumai, pasinaudodami silpnesnių tamsumu, apsiskelbė didžiunais, karaliais ir kunigais, apsigarsindami buk tai juos Dievas siuntęs ant szios pasaulės svieta valdyti ir visus žemės turtus jiems pavedęs. Labai puikiai tą dalyką kun. Dembskis iszaiszokino ir klausytojams tas matyt labai patiko, kad delnų plojimams nebuvo galo. Paskui buvo deklamacijos: „Muravjovo paminklas“ ir „Lietuvos darbininkams“, kurias padeklamavo Teresė Anskai-cziutė, kas žmonėms labai pa-

tiko. Ant galo, sakė kalbą D-ras Szliupas. Apie tą kalbą jau nėra ko besakyti. Ant kiek kun. Dembskis iszaiszki-no darbininkų buvį teip sakant isz istoriszkų gadynių, ant tiek Dr. Szliupas iszaiszki-no dabartinį apverktiną darbininkų likimą. Toliaus iszaiszki-no apie artimus rinkimus, už ką turi darbininkai balsuoti, jeigu nori iszvengti kapitalo verguvs, į kurią amžių bėgyje yra pakliuvę. Publīka d-rui Szliupui teippat padėkavojo gausingu delnų plojimu. *Kregždunaitis.*

Susivienijimo L. A. reikalai.

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Waterbury, Conn., 11 k.:
 Urszulė Kvaszinskiėnė
 Jieva Dielininkaiciūtė
 Ona Kriszcziuniūtė
 Marė Kriszcziuniūtė
 Urszulė Segevyeciūtė
 Emilija Zubrienė
 Baltrus Petrauckas
 Izidorius Lazdauckas
 Petronė Lazdauckiūtė
 Apolionija Lazdauckiūtė
 Ona Rubiūtė
 Jonas Rubas
 Simas Bartkus
 Antanas Valiukevyeczius
 Magdė Bendoraicziūtė
 Magdė Danisevyeciūtė
 Kastė Danisevyeciūtė
 Motiejus Butkus
 Edvardas Jasiunas
 Simas Ginieszius
 Vincas Kazlauckas
 Agnieszka Noreikaitė
 Justinas Rymas
 Motiejus Verbyla
 Antanas Labutis
 Ona Segevyecziėnė
 Monika Valackiūtė
 Barbora Benuszaitė
 Petronė Andruszkevyecziėnė
 Urszė Rubienė
 Marė Rubiūtė
 Magdė Guokienė
 Jonas Kilikevyczia
 Veronika Bukevyecziėnė

Rozė Brazienė
 Katrė Czepurnienė
 Antanas Tamaszauckas
 Jurgis Raulynaitis
 Petras Kauneckis
 Marė Binkevycziūtė
 Jurgis Kilikevyczia
 Foxcroft, Me., 56 k.:
 Jonas Budrius
 So. Boston, Mass., dr. Vyt.:
 Zigm. Raulynaitis
 Jonas Mickevyczius
 So. Boston, Mass., 32k. Traid.:
 Jurgis Tumulsa
 Juozas Labunskis
 Agota Kaunienė
 Ursuė Žvaikaitienė
 Pittston, Pa., 7 k.:
 Juozas Matikiunas
 Brooklyn, N. Y., 38 k.:
 Stasys Vilkevyczius
 Vincas Džiankauckas
 Union City, Conn., 20 k.:
 Vincas Ambrulevyeczia
 Agnieszka Radkevyczienė
 Cleveland, Ohio, 38 k.:
 Antanas Sutkevyczius
 Plymouth, Pa., dr. Vytauto:
 Marė Mockevyczienė
 Lawrence, Mass., 41 k.:
 Julė Baniulytė
 Paulina Strazdaitė
 Anastazija Misiunaitė
 Kazys Petronis
 So. Bethlehem, Pa., 61 k.:
 Jurgis Stankius
 Pranciszkus Liezkunas
 Ona Liezkunienė
 Juozas Vaitkevyczius
 Veronika Vaitkevyczienė
 Jonas Misevyeczius
 Edwardsville, Pa., 1 k.:
 Marė Zdanevyecziėnė
 Jonas Dzedolikas
 Emilija Dzedolikienė
 Antanas Benesziunas
 Rozė Benesziunienė

T. Astramskas,
 S. L. A. sekretorius.

Stovis kasos Susiv. L. A.

Kuopos įmokėjo:
 16 Mahanoy Plane, Pa. \$1,00
 52 Mt. Carmel, Pa. 2,00
 20 Union City, Conn. 4,50
 38 Brooklyn, N. Y. 4,50

14 Cleveland, Ohio 6,50
 8 Delray, Mich. 6,00
 37 Plymouth, Pa. 12,00
 23 Shenandoah, Pa. 1,00
 18 Westville, Ill. 2,00
 5 Plymouth, Pa. 10,50
 30 Scranton, Pa. 50
 28 Seymour, Conn. 1,00
 35 Wilkes Barre, Pa. 11,00
 1 Edwardsville, Pa. 29,50
 61 Bethlehem, Pa. 6,00
 32 S. Boston, Mass. Traid. 2,00
 41 Lawrence, Mass. 18,00
 3 Elizabeth, N. J. 62,50
 45 Hazleton, Pa. 3,00
 46 Spring Valley, Ill. 19,50
 29 Westville, Ill. 1,50
 40 Pittsburg, Pa. 13,00
 43 S. Boston, Mass. Kaz. 86,00
 13 Minersville, Pa. 23,50
 25 Hastings, Pa. 6,50
 53 Plymouth, Pa. Juoz. 23,50
 7 Pittston, Pa. 4,00

Buvo \$4,023,06

Viso \$4,384,06

Kasier. T. Pauksztis.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“
 Newark, N. J. Pėtnycziuj,
 31 spalnio, buvo T.M.D. kuopos susirinkimas, kur tapo ap-svarstyta draugystės reikalai ir iszrinktas centraliszkas komitetas.

Ant prezid. V. Ambrozevyeczią isz Newark, N. J., sekret. P. Mikolainį isz Plymouth, Pa., kasier. buvusį A. Olszevskį isz Chicago, Ill., knygium Dr. J. T. Želviėnė.

Į literatiszką komitetą V. Daukszį ant 3 metų, kiti du tie patys.

Pavesti centraliszkam ir literatiszkam komitetams tiesą paskirti raszėjams 50 dolerių isz T.M.D. kasos, bet tik už gerus rankraszczius.

Rinkti medegą T.M.D. istorijai.

Iszimti T.M.D. czarterį. Pas mus buvo toks atsifikimas, kad negalėjome atlikti susirinkimo, nes bažnyczios kareiviai darė visokias kliutis; ugegana to, dar

ir paglemzė kuopos knygas. Kad butume turėję nors kokį ženklą, butume paszaukę jiems policiją.

Szelpime besimokinancziuos jaunumenės veikti iszvien su „Auszros draugyste“.

Paliekam ir ant toliaus „Vienybė“ T.M.D. organu, teip gi musų kuopa isztaria szirdingai dėkui J. J. Paukszcziams—Co. už talpinimą T. M. D. reikalų. *M. Ambrozevyeczia.*

New York. T.M.D. kuopos skiria ant ateinancziuo laiko į centr. komitetą: J. Orininkaitį prez., J. Naujoką sekr., A. Olszevskį kasierium ir kad butų po kaucija 500 dol.; teip-pat idant draugystei iszimtų czar-terį. — Dr. J. T. Želviėnė knyg-ininku, už treczią sanarį literatiszko komiteto V. Daukszį. Kitų draugystės reikalų nereikalaujam antrinti per laikrasztį, bet už tikrą ir naudingą įneszimą pripazįstam straipsnį p. Igno Draugo: kokios pakrai-pos knygas spaust ir kokiu budu siustas Lietuvoje dalinti ir kontroliuot ir tt. (straipsnis tilpės 44 num. „Vien.“)

J. Naujokas.

Kasos stovis.

Į p l a u k i m a i :

Nuo rugsėjo m. liko \$225,61

V. Martiszius,

Trenton, Mo. 60

J. Kazakevyeczia

Pittston, Pa. 60

M. Toluba, „ „ 60

Broad Brook, Conn. k. 7,80

Viso \$235,21

I s z m o k ė j i m a i :

Knygininkei už kasztus siuntinėjimo knygų 11,03

Laiszkams markės 10

Liekasi kasoje \$224,08

A. Olszevskis.

P. S. Teiksītės pagarsinti reikaluose rinkimo naujos administracijjos, kad asz ant toliaus negaliu buti kasieriumi, nes privatiszki reikalai to nedaleidzia man. *A. Olszevskis.*

Simono Daukanto 109 sukaktuvės.

Blaivystės Draugystė vardan S-to Baltramiejaus, Pittston'e, Pa., parėngė iszkilmingą atminimą 109 metinės Simono Daukanto gimimo dienos, utarninke, 28 spalnio. Kad iszkilmingiausią atminimą apvaikcziezioti, Blaivystės Dr-stė užkvietė Dr. V. Kudirkos Dainininkų Draugystę isz Plymouth'o ir kalbėtojus, p. M. Valentinavyczią, S. L. A. prezidentą, ir P. Mikolainį. Lietuvų, vyrų ir moterų, prisirinko pilna Pfingsto svetainė. Sasirinkimą pradėjo dainininkai su tautiszka giesme „Lietuva, tėvyne mūsų“, kurią padainavus, Bl. Dr. prezidentas, p. Br. Szerksznas, kalbėjo apie naudą isz blaivystės, o kurios dauguma teip nekenczia ir visaip blaivininkus apszaipto, net bedieviais vadina. Toliaus dainininkai protarpiais dainavo szias dainas: „Jau sugrįžtu į tėvynę, sveika miela Lietuva“, „Meilė mums džiaugsmą duod“, „Ilgai, ilgai ginklai asztrus Lietuvoj czerszkėjo“, „Paskutinė vasaros rozė“, „Paukszteliai mieli, cziulbėkite“, „Ar einu ar stoviu, asz vis miniu tavę“, „Rytoj jau namiej nebusiu“ ir „Neveskie, vaikine, sav netin kanczios paczios“.

P. Mikolainis kalbėjo tris sykius tarpe dainų. Nurodė S. Daukanto pasiszventimą ir darbą dėl savo brolių, tėvynės, kurių dėl dirbdamas pabaigė savo gyvenimą varge. Teipgi nurodė ir szios dienos rasztininkus, kurie, teipgi dirbdami dėl savo brolių apszvietimo, netenka sveikatos, kenczia bada, kuriuos cariszka le tena laiko kalėjimuose ir isztremia Siberijon. Ragino klausytojus daugiau szelpti tokius rasztininkus, bent perkant tokių rasztininkų iszleistus rasztus, tai didesnėmis ir gausesnėmis aukomis mūsų kankintinius. Toliaus nurodė skaitlines girtuokliavimo vai-

sių, ir szeip 1886 metuose Vokietijos*) gyventojai pragėrė 1,700,000,000 markių, 1892 m. 2,500,000,000 markių. Muenchen'e (Bavarijoj) kiekvienas žmogus, skaitant vyrus, moteris ir vaikus, per metus iszgeria alaus po 568 stuopas. 1881 m. Vokietijoj buvo beprocių skaitlius isz girtuokliavimo nuo 5291, o 1885 m. pasidainino ant 11,974. — Airijoje 1837 m. buvo 12,000 kalinyje sėdinczių už prasikaltimus isz girtybės, 1847 m. tokių buvo 14,000. — Maskolijoj kiekvienas gyventojas metų laike iszgeria po 27 stuopas degtinės ir po 48 stuopas alaus. Petrapilėje ant 100 provų 41 yra už girtybę. Abelnai Maskolijoj isz visokių prasikaltimų 39% yra kilę isz girtybės. — Kauno gubernijoj 1900 m. valdzia paėmė vieno mūito už degtinę 2,091,128 rublius, kur degtinė kasztavo vos 791,760 rublių. Ant alaus pragėrė 550,000 rublių. Sykiu Kauno gub. gyventojai pragėrė už alų ir degtinę 3,432,888 rub., kur ant kiekvienos galvos pareina apie 2 rubliu 20 kapeikų. — Anglijos darbininkai per metus prageria 70,000,000 svarų szterlingų arba \$350,000,000. — Amerikos gyventojai prageria milijardus. — Girtybė yra vaisiami kapitalizmo ir despotizmo. Per girtybę kapitalistai isztraukia isz beturezio darbininko paskutinį skatiką ir paverczia jį į paklusną, neprotinę tvarinį, isz kurio siurbia paskutines pajiegas, ir parodę, arba duodami alaus ar degtinės, įpainioja žmoniją į žabangus, isz kurių sunku arba ir visai negalima iszsipainioti. Girtuokliuoja sziadien betureziai, turtingi, valdonai ir kunigai. O kiek visokių nelaimių isz girtavimo kyla, kas jas ir besuskaitys? — Ant galo nurodė, kad tiktai

*) Die Alkoholfrage in ihrem verhaeltniss zur Arbeiterfrage. Von Dr. H. Blocher.

įvykus socialistiskam surėdymui, bus apgalėta toji gangrena-girtybė ir iszgydytas žmonijos kunas.

P. M. Valentinavyczia kalbėjo placziaus apie Simoną Daukantą, nurodydams, jeigu S. Daukantas būtų raszęs kitoje kalboje, ne lietuviszkoje, tai būtų szaunų turtą užsipelnęs, bet tėvyniszka meilė pergalėjo jo szirdį, ir jis velyjo atsizadėti garbės ir turto nuo svetimtauczių, kad tiktai apszviesti savo sąbrolius. Teipgi priminė, kad S. Daukanto dienų pabaigą szauniai pasunkino vyskupas M. Valanczius, kuris neiszpildė savo pažadėjimų, S. Daukantui duotų, ir dar sunkino Daukanto globėjus, kaip tai kleboną Vaiszvilą, kuris Daukantą globė. Ant galo kalbėjo apie dabartinį straiką ir politiką, rodyjo visiems balsuoti už socialistiską tikieta, nes neveikiant darbininkams politiskai, tai yra, nerenkant savo darbininkiskų valdininkų ir pasiuntinių į statymdavystes, straikai neatnesz jokios naudos, kaip niekur ir neatneszė, kur kapitalistai užtraukia kareivius, paprastai iszszaudo straikierius darbininkus.

P. Ign. Krapavyczia kalbėjo ant pabaigos apie blaivystę, S. Daukantą ir gerai uždrėskė blaivystės draugystės persekiotojams.

Klausytojai buvo labai užganėdinti isz teip prakilnaus vakaro. Kitos draugystės man rodos neapsileis su Blaivystės draugyste ir ateinancziam laike parengs lygų vakarą atmincziai kokio kito užsitarnavusio tautieczio. Blaivystės Dr. už tą vakarą priguli tautiszka padėkavonė. *Buvęsis.*

Socializmas, Politika ir Straikas.

Pagal praneszimą 43 num. „Vienybės“, kur teko buvoti ir aiszkinti lietuviams jų rei-

kalus, dar teko nukakti ir į Schuyllkill pavieta dėlei to paties mierio, bet esant trumpam laikui, tiklai trijose vietose teko laikyti susirinkimus.

Spalnio 28 d. reikėjo buti Pittstone ant Simono Daukanto sukaktuvių. Dėlto pane dėlyje, 27 spalnio, pranesziau į Mahanoy City, Shenandoah ir Minersville, idant taptų suszaukti susirinkimai vakarais. Seredoje, keliaudamas į Shuyllkill pavieta, sustojau Freelande ir Hazletone, lygiai sukviėsdams susirinkimus, kame grįždamas subatoje ir nedėlioje laikiau prakalbas. Nuke liavus į Mahanoy City ant stotės atėjo pasitikti Lietuviszkas Benas, kuriam grajinant ir einant link pobažnytines salės, susirinko daugelis lietuvių pasiklausyti. Apie Mahanojaus lietuvius buvau girdėjęs visokių pramanymų, vienog nuvykęs pamacziau, kad tie pramanymai tyczia buvo leidžiami. Mahanojaus lietuviai reikaluose straiko, socializmo ir politikos eina sykiu isz vien su kitų vietų lietuviiais. Nuėjus į parapijinę salę, susirinkimą atvėrė p. J. Balnius su trumpa prakalba apie mierį susirinkimo, ir nurodė, kad socializmas nėra teip baisus, kaip tuli mįslyja, ir privedė, jog ir Kristus buvo socialistu, nes užtarė ir globė vargdienius, už ką jį bagocziai ir valdininkai nukryziavojo. Dėlto ir mes, jeigu norime buti tikrais Kristaus pasekėjais, turime eiti Jo parodytu keliu, kuris eina ir vėda kiekvieną žmogų į laimę. Bagocziams Kristus pasakė, jog lengviaus bus nugarkupriui (verbliudui) per adatos skylę iszljsti, negu bagocziui į dangaus karalystę įeiti. Toliaus man prakalbėjus, per dvi valandi žmonės su atyda klausėsi aiszkynamų reikalų ir regimas buvo pasirizimas balsuoti už socialistiską tikieta. Po prakalbų už socialistiską vienybę tapo nuszaukta tris

kartus „ural“

Ketverge buvo susirinkimas Minersville'je, kur į Unijos salę susirinko lietuviai ir lietuvaitės. — Pėtnycioje, Shenandoah'e, buvo susirinkimas Fergusonso teatrinėje salėje kartu su lenkais. Salė buvo papuosta Suvienytų Valstijų velukais ir paveiklais Karolio Markso, socializmo tėvo, ir J. Mitchell'io, kalnakasių susivienijimo prezidento. Lietuviskam Benui perėjus gatvėmis susirinko kupina salė žmonių. Susirinkimą atverė p. Tabaras, kandidatas į legislaturą ant socialistizko tikieta, ir nurodė neatbutinumą susivienijimo darbininkų ant politizkos dirvos, norint pagerinti savo buvį. Lenkizškai kalbėjo p. Fiszleris iš New York'o, kuris nuo seniai jau agitavojo Luzernės, Lackawannos ir Schuylkill pavietuose. Man teko kalbėti ant pabaigos per pusantros valandos. — Subatoje, grįžtant ant namų, kalbėjau Hazletone, Union salėje, kur susirinko vidutinis skaitlius lietuvių, 2 merginos ir 2 moters. — Nedėlioje kalbėjau Freelande, bažnytinėje salėje.

Tos visos mėnesio kelionės po lietuviszkas kolonijas dėlei darbininkų reikalų tapo didei naudingos, nes visur lietuviai izsreiskė norą nesibaipyti socialistizkos partijos, kuri viena yra jų izsganymu, ir apsiėmė, 4 lapkriczio, visi balsuoti už socialistų tikieta.

P. Mikolainis.

Darbas dėl savo naudos.

Mikas, parėjęs nuo susirinkimo, vaiksziodiacamas po kambarį, trynė delnus iz džiangsmo, kaip žydas, padaręs gerą „geszeftą“, ir teip svajojo: dabar prikabinau Rėdystę, kad priimtų komediją „Du ant vienos kedės“, kaipo mano paties darbą; bus patalpinta atskai toje ir visada bus talpinama

programose: tuo asz pragarsėsiu kaipo raszėjas, iz ko, su laiku, bus galima turėti nauda. Už tą veikalėlį praszyti užmokesties dabar negaliu: jis jau buvo izsverstas ir pertaisytas, o asz dar pertaisiau, nors vietomis pertaisiau daug blogiaus, bet kitai negalėjo izseit, nes nebutų buvę ką taisyti; ot, reik paraszyt kitą kokią komediją, padut į Rėdystę, prikaltėti, kad priimtų ir paskui pareikalauti, kad užmokėtų. Bet kaip paraszyt? pripažįstu, — neturiu ant to spēkų; negut reik izsverst iz kitos kalbos, duoti kokį izstąbų užvadimą ir atlikta.

Teip Mikas, vaiksziodiacamas po kambarį, suko smegenis, kokį duoti užvadimą komedijai, kurios dar nežinojo, nė kokia ji bus; apie tai jis nė nesirupino, nes jis iz anksto žinojo, kad tik butų garsus užvadimas, o turinys nors mėsžu bus prikimsztas, tai vis tiek, — Rėdystės sanariai apie dramatiszkus veikalus nieko nesupranta: priims, pagirs ir užmokės.

Teip beprotaujant, atėjo jam puiki mislis, kad net veidas praszvito, ir, suplojęs rankom, balsiai prabilo: „komediją užvadysiu *Žila vuodega*“. Tokiu budu, svarbiausias klausymas tapo izrisztas: apdarai buvo pagaminti, tik pasiliko juos pripildyt, o tą atlikti gana lengva, — tai darbas kelių valandų ir komedija ant rankų....

Parasžęs Mikas „Žilą vuodegą“, džiangėsi iz savo puikaus darbo, nors jautė, kad darbas atliktas kuoblogiausiai, bet vis gi atliktas ir jau jam nežėjo kairį delną, — kas ženklino, kad gaus pinigų, o apie priėmimą jis nė nemislyjo, nes žinojo, kad bus priimta. Miko pranaszavimas izsipildė: komedija „Žila vuodega“ tapo priimta ir už tą darbą užmėta 30 rublių. Bet dabar jam, kaip žiburys, durė į akis

viena kliutis, kuri jam pirma į galva nebuvo atėjus: kaip nuspręs apie tą komediją publika, losziant ją ant scenos? Bet ir czia Mikas savę nuramino: publika prasta, nieko nesupranta, klausys izsziziojus ir tiek, o ar gera ar bloga, tai jai visvien. Teip Mikas, mažstydamas ir skaitydamas savę už izzmingiausią, o visus kitus už nieko neizzmananczius, laukė laiko, kada jam publika uždės liaurų vainiką.

Atėjo rudno, buvo keltas vakaras ir perstatyta komedija „Žila vuodega“. Publika, teisybė, klausė izsziziojus, su atyda, bet po perstatymo pradėjo kukždėtis ir smarkiai kritikuot „Žilą vuodegą“, — kas, žinoma, daėjo ir iki Miko ausų, nuo ko jis labai nusiminė, kad vietoje lukėto liaurų vainiko, visur girdi izzpeikimą, o labiausiai iz lupų tų, kuriuos jis skaitė tik dūlke priesz savę. Negalėdamas ilgiaus kęsti tų balsų, griebęs už kepurės, kiutino namon; parėjęs, rado atėjusį draugą Kazį, kuris teipjau nenorėdamas klausyti kalbų ant draugo, skubinos nuraminti jį.

Atsisėdęs prie stalo, Kazys pradėjo tais zodziais: „ar asz tav nesakiau, Mikai, kad nieko nelaimėsi veidmainingu darbu? Sakiau: dirbk iz tikros szirdies dėl naudos Lietuvoms, tai įgysi garbę, o tu neklausėi. Tu vis tvirtinai, kad kiekvienas dirba tik dėl to, kad iz to turi nauda; tu pasisavinai komediją „Du ant vienos kedės“, dar ir manę priesz jos pritraukė; tu izzvertei izz lenkizsko „Žilą vuodegą“, *visai nelinkanczią lietuviszkai publikai*, ir dar pinigus paėmėi, o tai vis dėl to, kad norėjai turēt vien iz to pelną; o kad butum dirbęs iz tikros szirdies, dėl naudos Lietuvos, tai butum pelnęs garbę“.

Mikas, pasirėmęs ant alku nių, apkabinęs rankom placzią

kaktą ir suleidęs pirsztus į savo garbiniuotus plaukus, visą laiką dumojo, o Kazini pabaičius kalbą, teip prabilo:

— Tiesą kalbėjai, drauge! padariau klaidą, bet gal asz ją pataisysiu.

Turėk, Mikai, gerus norus, o klaidos bus pataisytos.

Skribliaus Sunus.

30—IV—1902. Petropilė.

Arkliu respublika.

Anoje gadynėje buvo Arklių respublika, kuri izzdidžio vadino savę Suvienytomis Arabijos Valstijomis.

Kartą diktesniejie ir drasesniejie arkliai, susirinkę į didelį burį, pakėlė maisztą priesz savo terionus — žmones, suvienytomis pajiegomis apgalėjo juos ir izzvaikė izz savo szalies. Kada jau neliko tų nė vieno dvikojo teriono, arkliai susirinko ant rodos ir visi vienu balsu nutarė: nuo to laiko visi arkliai gims ir bus laisvi ir lygus, turės vienodas gyvenimo tiesas, liuosybę ir neaprybuotas tiesas jieszkoti sav laimės.

Visiems arkliams rodėsi, kad nuo tada užibaigė jų vargai.

Vienog, izz didelio džiangsmo, jie padarė didelę klaidą: užmiršo sunaikinti vežimus ir pakinkymą.

Keletas arklių su didelėmis galvomis, o trumpomis ausimis tuoju užtėmyjo tą klaidą ir prisitaikę pakinkė kitus savo brolius—arklius į vežimus ir ėmė jais važinėti.

Kadangi važneziau laivo arklys, o ne žmogus, tai paiki arkliai tik juokdavosi izz to, ir jiems buvo smagu važioti saviszki.

Be to dar arkliai buvo nuo seno įpratę nuolat traukti vežimus; taigi dabar, tapę liuosais, nežinojo, nė ką su savim veikti.

Naudodamiesi tokiu arklių nesupratimu, trumpaausiai arkliai pavadino savę augsztes-

nių vardu — žirgais — ir nuosyok pradėjo ponauti.

Pirmiausiai trumpaausiai žirgai privežė medžių, akmenų, molio, sziandų ir tt., norėdami pastatyti sav ruimingą triobą, kur galėtų smagiai savgyventi.

Kada prastieji arkliai tą triobą buvo pabaigę statyti, žirgai tuojau prikale prie durų geležines spynas, idant nė vienas iš ilgausių arklių neįsigautų į jos vidų. Visą sieną turėjo arkliai suvežti į tą žirgų arklydę; žirgai edė kiek tilpo, o ilgausiai kuinai gaudavo po žiupsnį szieno syki arba dukart ant dienos.

Praslinkus tulam laikui, ne kurie iš ilgausių arklių emė rugoti ir skūstis priesz neteisybę; tada trumpaausiai žirgai griebėsi už botagų, likusių nuo žmogaus, ir czaizydami jais, privertė ilgausius klausyti.

Ant galo, visi arkliai teip įjunko į plėszkę ir botagą, kad žiaurus žirgų pasielgimas su jais išrodė jiems tėviszku. Syki į metus ilgausiams pavelyta buvo turėti savo szventę; tada jie apsikaiszydavo kaspinais ir blisgucziais ir eilėmis žingsniuodavo czion ir atgal iszilgai arklydę, kur gyveno žirgai.

Trumpaausiai arkliai tankiai skelbdavo patrijotiszkas kalbas, kuriose niekindavo žmogaus kietszirdystę ir dėkavodavo Dievui, jog arklių respublikoje nėra žmonių: dėlto nesą tų nė neteisybių, nė prišpaudimo.

Žirgai visada stengdavosi įkalbėti ilgausiams, jog suteikia jiems ypatingą malonę, duodami jiems važioti ir dirbti žirgų naudai.

— „Ar ne juokai butų, — sakydavo jie: — jei pats arklys trauktų vežimą, pats laikytų vadeles ir pats savę valdytų?“

Ilgausiai, kaip papaike, kvatodavo, girdėdami savę paczius iszjuokiant.

Tokiu tad budu trumpaausiai arkliai nieko nedirbdavo, tik važinėdavo sav dėl smagumo ir ilsėdavosi medžių pavėsyje; o ilgausiai prakaitavo ir narsėsi isz kailio, tempdami sunkiai prikrautus vežimus.

Nors neteiskus ir juokingas, toksai padėjimas tęsėsi isztisų pusantro szimto metų. Ir tik po tiek laiko ilgausiai arkliai pradėjo protauti ir klausiti savęs: kas per atskirtis — dirbti žmogui arba žudyti gyvastį, dirbant trumpaausiams žirgams?

Kada ilgausiai arkliai tą klausymą pastatė riestai ir rengėsi savaip iszriszti jį, — trumpaausiai žirgai suprato, kad sunku bus laikyti savo brolius pancziuose ir klausume; tada žirgai, bijodami, kad neiszvartytų jų isz tos szalies, kaip buvo iszvarę žmones, patys nu daužė spynas nuo arklydės, sukapojo botagus ir pakinkymą, sunaikino vežimus — ir griebėsi prie bendraus naudingo darbo isz vieno su visais kitais.

Ir tik tada visų-visi arkliai tapo liوسي, laimingi ir visame užganėdinti; tik tada tų įsikunyo tikroji respublika.

„Coming Nation“.

Psykologija.

(Žiur. 44 num.)

Klaidingo samprotavimo priežastys ir nuosprendžiai remiasi ant to, kad samprotavimas susideda isz suradimo panaszumo ir skirtybės tarp tyrinėjamo ir kito panaszaus daigto. Taigi klaidas padarome, sulygindami savis nepanaszius daigtus, o vienodus neskaitydami už panaszius viens kitam; teip protiszkas misziyns pasidaro, ir pats protaujantis jau nesuseka pėdsako, kur vienodumas baigiasi, o kur prasideda skirtybė. Ypatingai vaikai palinkę tokias klaidas daryti, dėl geismo surasti faktams priežastį ir visokiam atsitikimui priežastį arba iszguldymą; tas juos įve-

da į tokį protiszką misziinį, kad galiop, nesurasdami tvarkos, pripranta liusiai samprotauti. Vienas žodis, turintis keletą prasmų, tą patį padaro, jei nesumaniai vieną prasmę naudosime kitos vietoje. Paveisdan: žodis „koja“ isz kar to buvo vartojama kaipo žmogaus arba gyvulio koja; dabar tas žodis vartojamas kaipo žmogaus, stalo, arba marių koja; sako: ant kojų atsistojo prasmėje „praturto“, arba isz tiesų teip padarė.

Isz pat jaunystės, kudikiui protiszškai besitobulinant, vienval jis klausinėja ir reikalauja žingeidzių apsireiszkimų ir daigtų iszriszimo. Ar tėvai supranta, kokia svarbi valanda tai yra kudikio gyvenime?

Kudikių mislys teip veikia keicziasi, beklusinėjant, jog pamislytum, kad jų klausinėjimas: „kaip ir kas“, tik esti pripratimas, arba kad kokis mechaniszkas budas, be tikro reikalavimo zinių. Teisinga yra toji patarlė, kuri skamba: „vaikai ir paikszi ai moka tokius klausymus užduoti, kurių iszmintingi galvoczi ai negali iszriszti“. Vienog, klaidinga yra mislyti, kad vaikų klausinėjimai esti be siekių, arba užduodami vien erzinti tėvus. Visada, kur galima, iszriszk kudikio klausymą prastu, aiskiu, permatomu budu: o kad užeis mislis, jog jie erzina mus, atminkim, kad jų protas mažam skritulėlyje sukasi ir tas vienval juos erzina; o idant iszplatintume tuos protiszkus rubezius, suteikime geidaujamas zinas.

Vėl vaikai reikalauja mūsų protiszkos simpatijos arba sąjausmo, reikalauja vadovų tėmyjime ir nuosprendziuose, ir dėlto ganta vienval padilgina mus, idant teisingu keliu mokintume, priversdama vaiką klausiti „kodėl?“ I-z antros pusės negandykime per daug prie klausinėjimų, nes tokiu budu iszmoks per daug ant

kitų pasitikėti; tada suteiksimė jiems tingumą patiems tēmyti. Toli geriaus esti parodyti kelią, kuriuo vaikas protaudamas pats iszriszk klausymus, negu viską jam pasakyti stacziai, — zinoma, jeigu ne per painius tas kelias. Pasakyti stacziai szį arba tą, nėra mokinimas tēmyti, tik padaro isz kudikio masziiną, kuri kito patyrimus priima, užvaduojuant smagumą, kylantį isz pasekmingo padirbėjimo.

Vienog, auklėjimas samprotavimo pajiegos reikalauja apart iszriszimo užduotų klausymų, ir pasiklausinėjimo pas kudikį priežasties szio arba to. Klausymas padilgina jį prisistebėti, ir kiekviena zinutė, teip įgyta, esti protiszkas penas. Teip klausymu iszriszti tamtikrą apsireiszkimą, padilgini jo samprotavimo pajiegas, pakeliant naujas mintis jo prote. Tuo budu įbriezi į kudikio omenį tą principą: kad kiekvienas nusidavimas ir atsitikimas turi savo priežastį ir esti iszriszamas. Kaipo tėvų, mūsų užduotis yra įbriezi į kudikio omenį paprotį klausinėjimo, vienval atkreipiant jo atydą ant kokių matomų atsitikimų, ir pakurstyti pacziam surasti priežastį tų atsitikimų kiek galint. Bet niekada neklauskime to, kas nekliudo jo kasdieninių patyrimų. Isz vardų, suteiktų pirmą kart matytam daigtui, matoma, kad kudikiai lygina viską su praityje įatirtais daigtais.

Fiziszka geografija yra vienas isz svarbiausių mokslų, kuris supažindina kudikį su gamta ir iszlavina jo protą. Yra toli geriaus, kad kudikis apsipazijs su szaltinėliais ir szuliniais, suprasdamas jų buvimo priežastis, ir kitus tolygius dalykus, nekaip aiskint jam apie ciesorystes, respublikas, rubezius etc.

Tinkamai mokinama istorija užima svarbią vietą budiniame pajiegos, kuri sulygina pa-

nasumą ir skirtybę atsitikimų, priežastis ir pasekmes žmonių triuso, ir daleidžia tam tikrus principus, kurie valdo abelnai draugiją tautiskame gyvenime; vienog, tarpe gerų yra didelis skaitlius netikusių istorijų ir sztai ką H. Spencer apie jas sako: „paprastai žinios jose suteiktos yra be vertybės; mažai yra tokių istorijų, kurių paduotų raktą teisingų principų politiszko triuso. Jos pilnos monarchų biografijų, o apie draugijos mokslą menkai ką raszo. Susipažinimas su didžiūnų intrigomis, suokalbais ir tt., iszkėlimas pavienių ypatų menkai gelbsti permartyje pamatų, ant kurių abelnai tautos gerovė pasiremia. Skaitome apie karsztą muszį, isz geismo padidinti savo valdžią; apie tokius ir tokius įvardytus generolus ir vyriausius pagelbininkus; kad po jų valdžia buvo tiek tukstanczių kareivių ir armotų; kad pajiegas tokiu ir tokiu budu sustatė; kad jie užpuolė arba prasztraukė szitokiu budu, laiką, kada muszėsi, ir ką laimėjo; kad tokioje valandoje tulas isz vadovų krito ir tt.; kad tiek suzeistų ir užmusztų isz abiejų pusių ir tiek apgalėtų ir sugautų... O pati istorijos medega visai nekliudyta. Kaip praesityje karalius buvo viskas, o žmonija niekas, teip ir praesity istorija pilna karaliszkių darbų, o visos tautos paszalinę vietą užima, tik vėliausių laikų istorikai pradeda užsiminti iszrodymu draugijos progreso. Mums reikia pažinti prigimtą draugijos istoriją”.

Vienog, virsz visokio mokslo zoologija užima pirmą vietą; geidziant priderancziai iszplėtoti samprotavimo pajiegas. Abelnai svarbiausi yra gamtos mokslai: zoologija, botanika, geologija, fiziologija ir kiti.

Gamtiszki mokslai esti sistematiszki: taigi besimokinant jų, mintis tvarkoje, sistema iszskai ir teisingai esti pripra-

tinama naudoti. Jie yra iszmintis pilniausioje prasmėje to zodzio, ir ypatos, tą mokslą igijusios, stengiasi mintis iszkiausiai sudavadyti, idant ir nuosprendziai butų teisingi. Kiekvienas isz tų mokslų prasideda tēmyjimais ir iszbandymais, kuriais geidziama įkūnyti tam tikrus abelnus principus, esanczius visos tos mokslo szakos pamatais. Tada jieszkinys remiasi ant suradimo visų apsireiszkimų ir santikių, apglėbtų szitais abelnais principais; o szitie užtvirtinti principai pritaikomi prie visų surastų pavienių faktų.

Tas vaikinys, kuris atsineša į mokslainę nenuodingą gyvatę gąsdinti bailiuosius sądraugus; tas, kuris renka yvairių pavysdzijų peteliszkes, vabalėlius; tas, kuris sudrasko drabužius, karstydamasis į medžius, bejieszkant lisdelių ir tt. — jau visi toli pralenkia tą, kuris kad ir geriausiai gali parodyti Australijos rubežius, arba surasti ketvirtainę szaknį ilgiausios eilės skaitlinių aritmetikoje.

Gamtos mokslus galima užimancziai iszguldyti jaunume nei. Ant pradzios geriausias vadovėlis yra apysaka „Robinson Crusoe”. Czia kudikis apsipažįta su kova priesz gamtos pajiegas. Stoją akis į akį su žingeidžiu apsakymu to žmogaus gyvenimo, su budu apsigynimo nuo gamtiszkių pajiegų, su pragumais, vartotais prirengimui maisto; jo gyvenimą, indus, drabužius — viską kudikis sulygįs su aplinkiniais. Ar galima geresnį pavysdį samprotavimo paduoti jam, kaip tajį, kurį Crusoe vartojo, suradęs smiltyne pėdsaką? Ta apysaka lyti kudikį isz visų pusių; czia supazindini jį su svarbiausiomis tiesomis gamtos mokslų, sutvirtini ir iszgimnastikuoji jo samprotavimo spēkas.

Geometrija iszbudina mieganczias samprotavimo spēkas,

ypatingai tokia geometrija, kurią velina vartoti Profesor. Wyse, butent:

Kudikis, pratęs vartoti kurturkamps kulbutes bedarant aritmetiką, tegul vartoja ir pradinę geometriją besimokin-damas, pradėdant ant pilnų, taigi prieszingai paprastam budui. Kulbė savimi tveria daugybę pradinių geometrijos elementų; ant jos ras smailumas, tiesias linijas, iszilginės, kampus etc.; jas galima padalinti į skirtas dalis, su kurioms jau aritmetikoje apsipažino; dabar sulygiua tas yvairias dalis ir susiriszimą tų skirtų dalių... Nuo kulbių zengia prie puslių arba skritulių, kurie perstato ratelį ir abelnai kreivus lenksmus.

Jau vidutinai apsipažinus su pilna-viduriais, imkimės prielygių linkmių, geriausiai supiaustant pilna-vidurę kulbutę ant plonų skiedrų ir sudėstant ant popieros; tada pamatys pats praktiszcai, ant ko geometrija rymo; tą patį padaryk su skrituliu, tai pamatys, koku budu pavirsziai pasidaro ir galės juos iszmastuoti kiekviename pilna-viduriam daigte.

Tuo budu igijęs pradžią ir budą skaitymo (pažinimo) geometrijos, tegul mokinasį ją raszyti. Praszciausia ir pirmiausia užduotis yra, sudėjus tas skiedreles ant popieros, aprėžti su raszeliu, tą po keletą kartų atkartojus; įaskui padėjus į szalį skiedrele, reikalauti paraszyti isz atminties tokią pat ir tt.

Dar bus.

Dr. J. T. Želvienė.

Yvairios žinios.

Vieta, kur gimė Ab. Lincoln. Visa civiliziuota žmonija gerbia szviesią Lincolną atmintį; ta didelė garbė pripuolė jam už tai, kad Lincoln savo gyvastį ir asabiszką laimė paszventė didžiam darbui: isz-

vadavimui keletu milijonų žmonių isz sunkios nelaisvės. Per jį Amerika stojo į naujus kelius ir pradėjo naują gyvenimą.

Rodos, kiekvienas tokio garbingo vyro palikimas turi rūpėti tautai, kuri tiek jam kalta. Vienog, amerikiečiai mėgsta gyventi tik valanda: jie apdovanojo admirolą Dewey mirtų vainiku ir davė jam pinigų už tai, kad jis užmuszė daug žmonių ir naikino svetimus laivus; dabar kapitalistai, vardan tautos, rasi iszaugsztįs generolą Gobin'ą už tai, kad jis „szaudė teip, kad iszsyk užmusztų” straikierį, straikierio vaiką arba moteriszkę. Bet ką gi? Dewey jau užmirsztas ir net paniekintas, o po valandos bus užmirsztas ir Gobin.

Vienog, kada toks karzygis, kaip Abraomas Lincoln, kuris ne žudė žmones, bet davė jiems liuosą gyvastį, tapo užmirsztas ir jo palikimai paniekinti — tai jau daro gėdą tautai. Lincoln buvo medžių kirtiko sunus ir gimė tėvo grinczutėje, 1809 m., valstijoje Kentucky, ties Hodgenville. Toji grinczutė riogsojo sav ilgus metus ant žemės sklypelio, kuris prigulėjo teip-gi Lincolnui. Jau į kiek metų jam numirus, valdžia buvo ketinus nupirkti tą vietą tautos vardan; teip-pat buvo susitvėrus draugystė, kuri žadėjo atpirkti tą žemę su bakuziu ir užveisti vieszą parką (daržą). Bet abu užmanymai neįvyko, o grinczutę nukraustė į Chicago, Ill. Tuszczias žemės sklypas pasirodė nevertas daugiaus, kaip prisirinko ant jo užvilktų mokeszių; todėl Lincoln'o savastį szerifas turėjo parduoti 1 kovo szių metų ant licitacijos. Teip neatsitiko tik dėlto, kad nekoksai David Crear isz New York'o, dagirdęs apie tai, užmokejo szerifui visas užvilktas mokestis.

Isz Karaliaucziaus in Berlyną.

K e l i o n e s i s p u d z i a i .

Sėdau Karaliaucziuje į va-
goną, važiuoju per Berlyną į
Brėmus. Apleidau tėviszkę,
prispirtas vargo, bado. Pali-
kau namieje gimines, pažista-
mus, kokią vieną-kitą mylin-
čią szirdelę, o kitus užrustin-
tus. Radau, kad tas viskas ne-
verta duonos kėsnio ir važiuo-
ju sav į placzią pasaule, marga
svietą....

Nuo Karaliaucziaus negir-
dėti lietuviszkai žmonių kal-
bant, nors veidai lietuviszki,—
matyt, tai suvokiecziuoti lietu-
viai, ar nuo amžių, ar dar ne-
seniai: žinoma, tai vokieczių
kulturneszių darbas. Vaziavau
IV kliasoj. Tik kertėje iszgir-
dau sznekant du darbininku
žemaiczii: matyt ir jie atva-
ziavę buvo isz anos pusės czia
uždarbiauti. O teip vis vokisz-
kai ir vokiszškai szneka.

Vaziuojancziam puola į akį
surėdymas geležinkelių. Pri-
pratus prie biurių sąlygų po
tėtės-caro sparnais, jautiesi
žmogumi. Tę, po maskolium,
konduktorius, žandaras ir kiti
yra didelė vyriausybė, publika
j i e m s pastatyta. Apsieji-
mas kitoks. Koliojimai, bar-
niai ant kiekvieno žingsnio.
Rasi tę visokius apgarsinimus,
iszkabintus ant sienų, durų,
kad negalima rukyti, stovėti
ir tt. Bet tie įstatymai ar parė-
dymai tik teip sav dėl svieto
akių, nuraminimui įstatymda-
vių ir administracijos sąžinės.
Publika nepildo jų, neveidint
į kitų protestus. Reikia pra-
dėti karę su vyresnybė ir ke-
liauninkais, kol prispirsi neru-
komam vagone nerukyti. Daug
nervų ir kraujo susigadįsi...
Ir lengva Maskolijoje važiuoti
be bilietų: labai pigiai apsieina.
Mat, Maskolijos czinovninkai
yra tokios veislės, kad nenusu-
kė, be kyszių negali gyventi.
Pasaka, buk maskolių czinov-
ninkas gali būti nepaperka-

mas: reikia tik mokėti prieti
ir daboti taksą pagal „czino“
ir „rango“. Juo augsztesnis
pauksztis, tuo daugiau ima:
tam ir rankas Dievas davė....

Vagonuose rusiszkoje pusė
je truckszmas, ermyderis girdė-
ti. Ant stoczių ilgai reikia
laukti, ir tai žmonės pasivėli-
na, laksto kaip padukę.

O Vokietijoje kas kita. Vy-
resnybės visai nematai, net žan-
darą nevisur pamatysi ant sto-
ties, ant kitos stoties visai jo
nėra, o kitur nors ir yra, bet
jo nosies nepamatysi. Pripra-
tus anoj pusėje prie aniuolų
sargų, net szirpis ima, baimė
apnyksta duszią ir kuną: Die-
ve saugok, galvą pamesiu ar
praziopsosiu, o czia žandaras
viską ir pastatytų ant vietos.
O czia žandarai nieko sav: va-
ziuoji žmogus sav sveikas ir
nieko nepameti. O jie ir parė-
dymus pildo; stebuklai!

Be bilieto czia nepavaziuosi;
yra teip įtaisyta, kad nieko ne-
nusuksi; o tuo tarpu kontrolie-
ris arba konduktorius retai
kada prieina prie tavęs: visai
nesirupina, ir tas ant gero isz-
eina. Et, po plynių! nuvaziavau
į szalį (nors trukis eina
tiesiai): emiau girti Prusus, o
peikti szventą, ramią caro vie-
szpatystę su jos žandaraus ir
lupikais czinovninkais. Fe, tai
negerai. Yra tai bedievystė —
peikti valdžią, nes kiekviena
valdžia nuo Dievo paeina; sza-
lia to, kas eina priesz valdžią,
tas yra anarchistas, kaip sako
nekursai isz musų klerikalisz-
kų laikraszezių; o tas blogiaus
už bedievį, nes bedievių Die-
vas nebaudžia, žmonių ant lau-
žų, acziu Dievui, jau nebede-
gina, o anarchistus persekioja,
jų susirinkimus suardo, įkisz-
į kalėjimą, tik reikia apszauk-
ti anarchistu ir pabaigtas kriuk-
kis....

Tai-gi važiuoju gelžkeliu ir
laiminu valdžią, nes neesu an-
archistas. Pralenkiu vieną-kitą
stotį su lietuviszku vardu, vo-
kiszškai truputį iszkreiptu, bet

lietuviszkai nebeiszgirsi. Vie-
tos gana lygios, retai kur rasi
gražų vaisdą. Vaziuoji, vadi-
nas, per vokieczių žemę. Ir da-
bar toj dabartinėje vokieczių
žemėj, o kitados lietuvių Ro-
mintuve, apie Gumbinę, ra-
miausiai medžioja kryžiokų
įpėdinis Vilimas, kaizeriu esan-
tis. Medžioja ant visokių žvė-
rių, stirnų, briedžių, gal jo kul-
kos pažeidžia ar sugauna ko-
kią dvikoję stirną ar kurapką
su pancziakoms... (o tokių
tenai daug tyczia priperėta ar
pakviesta!). Ir mano patrijo-
tiszka szirdis (nes asz patriotas)
szokinėja isz dziaugsmo, kad
tokiam medėjui tokia žvėriena
tenka....

Davaziavau lyg Marienbur-
go. Graži stotis; czia neseniai
buvo ir pats Vilimas. O pirm-
kelių szimtų metų virė czionai
kova lietuvių su kryžiokais, bet
lietuviai kas kartą vis traukės
ir traukės atgal, o vokieczių
bangos vis labiaus ir labiaus
juos apipildavo. Dabar niekas
Marienburge nebeprimena
anos neramios gadynės: eina
kitokia kova czionai, o anoji
seniai užmirszta.

Juo arezias prie Berlyno,
tuo krasztas lygesnis, smilty-
nės vienos, kalnelių nematyt.
Lindna žiurėt. Vargsta, matyt,
žmoneliai, beknisdami žemę, o
žemė vis bergžlžia. Tuoj puo-
la į akį, kuo skiriasi musų, Lie-
tuvos, ukininavimas nuo czio-
nykszezio: kiek tai butų vai-
siaus, kad pas mus teip uki-
ninkautų, kaip czia!

Privaziavau Berlyną. Iszli-
pau, apsidairiau aplinkui, isz-
ėjau ant gatvės. Dabar primī-
niau, jog Prusai vadinasi „Po-
lizei-staat“ (policijos vieszpa-
tystė). Pirmiaus to nebuvan
pastebėjęs, o dabar persitiki-
nau. Pakliuvęs į Polizeistadt
(policijos miestą), pamacziau
tiek policijantų, žandarų, kiek
yra szunų Konstantinopolyje,
Turkijos sostapilėje. Kur pa-
sizvelgsi, tuoj ir policijantas.
O ant gatvės „Po Liepomis“,

didzių-didžiausios ir gražiau-
sios, kur pats kaizeris tankiai
pasirodo, ir asz pasirodžiau.
Matyt, policijantai turi gerās
vuosles ir viską užvtodžia:
pažiurėjo, pažiurėjo ir vėl nu-
stoję: persitikrino, kad ne kai-
zeris ir ne anarchistas. Tai gi
tę radau vienoje vietoje kuo
ne 7 policijantus, keli net rai-
ti. Kiek numanau, ne man ant
garbės pastatyti, tai gi matyt
jie nuolatos stovi. Brangiai ap-
sieina policija. Isztikrujų tai
Polizei-stadt — szitas Berly-
nas.

Ir daug darbo turi szitoji
policija. Kiek tę prieszų yra,
ypacz tų socialistų. Jug tę yra
jų rėdytuvė, jų laikrasztis
„Vorwaerts“ („Pirmyn“), jug
nesykį keikė juos kaizeris, ne-
sykį kimszo į kalėjimą, o jie,
tie netikėliai, nenuoramos ne-
isznyksta. Ypacz jie sustiprėjo
pacziam Berlyne: į vieszpatys-
tės seimą gyventojai iszrenka
visus socialistus, kas labai er-
zina nervus kaizeriui Vilimui.
Turbut dar labiaus įsiuto jisai,
kuomet darbininkai, iszrinke į
seimą jo bendravardį Vilimą
Liebknechtą (jau numirusį),
émė szaukti: „lai gyvuoja mu-
sų Vilimas!“ (vadinasi, kaize-
ris ne „musų“ Vilimas: kaip-
gi nepyks ant jų!)

Nuėjau į tų socialistų lisdą.
Sziuosmet pasistatė net puikų
rumą ant 3-4 gyvenimų, už-
imantį baisiai daug vietos. Tę
sukrautos knygos, spaustuvė,
knygų pardavinczia ir tt. Dar
neviskas krautuvėj sutvarkin-
ta, lentynos tuszczios, vietomis
mėtosi knygos, ant langų isz-
statyta daug knygų, laikrasz-
ezių su paveikslais; ypacz puo-
la į akį humoristiszkas—saty-
riszkas „Der Wahre Jakob“,
kur visuomet skaudžiai uždro-
žia kapitalistams ir valdžiai.
Žmonės, sustoję po langu, žiu-
ri į paveikslą, skaito, juokiasi,
sznekasi. Niekur, nė priesz
vieną knygų krautuvę nema-
cziau žmonių sustojusių, tik
czia vis yra, ir vis darbinin-

kai.

Nueinu į redakciją. Neblisga ji niekuo, paprastos plikos sienos, nėra papuoszalų, tik matai du išviso paveikslu: Marxo ir Engelse, jie vieni prastuose rėmuose puoszia sienas.

Galinga ta partija. Bet ir ji nupluko, išsiszėrė. Daug mislių išszadina Marxo ir Engelse paveikslai! Koks skirtumas tarp darbų mokytojų ir pasekėjų! Nustoję savo neramumo, buržuaziszka taikumo dvasia, kaip vėžys, labiaus veisiasi. Tikri tarptautiniai apaszalai Marx ir Engels mažai beturi pasekėjų. Vokiecziai—socialistai palengva prisigėrė tos hakatistų dvasės, nebekenczia kitų tautų. Nenori, paimkime, jie, kad lenkai statytų savo kandidatus tarp lenkų! Tas pats turbūt bus ir su lietuviais padaryta. Karaliaucziuje praėjusį mėnesį nutarė išleisti Prusų lietuviams keletą broszurų ir kalendorių, nes artinasi skyrimai, kurie atsibus kitus metus. Išleis kelias, bus skyrimai, gaus balsų, nutils iki kitų skyrimų: jie žiuri į lietuvius, kaip į „Stimmvieh“ (balsuojanczius galvijus). Padarė galvijus savo darbą ir eik laukan, daugiau nereikalingas. Vokiecziai social—demokratiai bijosi, kad nepradėtų judėti kitų tautų proletarijai, nenori, kad jie stovėtų ant savo kojų: jie parems, padės judėjimui, jeigu sutiksi ant jų sąlygų. Tai gi ir nutarė dabar, kad tegali buti Vokietijoje viena vokieczių partija ir gana; jos turi klausyti mažesnių tautų partijos: kiteip mokino ir dirbo Marx ir Engels, bet jie mirė,—ko czia į juos žiurėti; jų paveikslai nekruva, jie nepakels protesto....

Ir vėl į szalį. Išėjau iš redakcijos, apsidairiau, apsisukau ir velku kojas žingsnis po žingsnį, kur kojos nesza, kur akys veda.

Gražus Berlyno miestas; murai bais—dideli; man, kaipo so-

diecziumi, beveisdint į juos, galima išszizioti ir kokį žioplą žvirblį praryti.... Miestas kruva, žmonės skubina, — vis darbo žmonės, geseftu užimti.... Bet tuszczia szirdyje, truksta ko. Alus skanus, bet juo tusztumos neužpyliau....

Atsibodo tas trenksmas, mislys naujos pinasi su senomis, sukasi kaip kokiame verpete. Nuvargęs grįsztu į vieszbutį. O ant rytojaus — į Brėmą, kur ir jures—mares pasiekiau.

7. X. 02. Brėmuose. *Nevala.*

Europos pateptiniai.

Paryžiuje policija neseniai turėjo daug vargo, begaudydama atviras paczto korceziukes, ant kurių buvo atmuszti paveikslai yvairių Europos vieszpaczių. Tie paveikslai nupieszti, žinoma, išzjuokimui vainikuotų galvų. Kiek policija sugavo, — tas visas korceziukes sudegino, o kurios liko pas žmones, tas pardavinėja išz rankų į rankas už didelius pinigus.

Gerai nutikęs Vokietijos kaizerio Viliaus paveikslas: jo useliai užriesti į virszų, kaip dvi žvakutės, ir jų galukai siekia net antakius; akis išzputęs, kaip daro prusiszki unteroficiėrai priesz savo vyresnįjį; visą kaklą ik pat ausų uždengia augszta kareiviszka apikaklė.

Teip—pat gerai padaryta Belgijos karaliaus Leopoldo karikatūra; ir nedyvai: jis yra tarp visų Europos karalių pirmutinis savo „karaliszckumu“; jis yra karaliszškai duosnus; teip, pažįstamai dainorei Cleo de Merode jis padovanojo palocių, vertą 100,000 frankų; tuos pinigus jis sėmė išz tų dyiejų milijonų dolerių, kuriuos neseniai mirusi karalienė buvo paskyrusi dviem savo dukterim, o kuriuos Cleopoldas paglemžė sav. Ant paveikslo jis per-

statytas, kaipo senas nusigyvenęs pasileidėlis su monokliu (stikluku), įstatytu į akį; ant galvos uždėta juokinga kepuraitė, neva karuna; nudribusios rankos kybo, kaip saitai; koja drėba ir keliai kuliasi viens į kitą.

Rusijos caras atmusztas kaipo neparangus sudribęs žmogutis, o po jo paveikslu stovi trumpas paraszas: „Nikalojus II, visos Rusijos cėsorius ir autokratas, kvailiausias išz visų terionų“.

Italijos karalius Viktoras Emmanuėlius III su baisiais usais, garsingas tuo, kad jis yra savo tėvo sunum.

Austrijos cėsorius Franz Joseph nupiesztas su tankia barzda, kuri uždengia visą karaliszką veidą; paraszas reiszkia, kad tai „Babilono karalius“, dėl didelio tautų miszinio Austrijoje.

Turkijos sultenas Abdul Hamid teip—gi gavo korceziukę, kur jis pertatytas, kaipo „ligotą žmogus“.

Išzleista korceziukė ir su paveikslu Paul Krueger'io, garsingo burų prezidento; į jo lupas įdėti žodziai: „man labai pikta, kad esu anų sėbru“. Keista, kad ir szitą korceziukę policija suėmė, nors tē nėra nieko išzniekinanczio Kruegerį.

Pasakoja, buk kaizeris Vilus džiaugiasi, kad Paryžiuje išzleido jo paveikslą ant paczto korceziukių: mat, prancuzai gavę per tai pažinti jo kaizeriszką didybę. O kryziokiszkkų ypatybių kaizeris ne vien nesigėdi, bet didži uojasi jomis.

Philadelphios socialistų atsiszaukimas.

Philadelphios socialistų kuopa nutarė atsiszaukti į kitų miestų lietuviszkkus socialistus, kad suorganizuoti visus socializmo szalininkus ir simpatizuojanczius toms nuomonėms

į vieną partiją su centraliszka valdzia, nes tik tada galėsime pasekmingai agitaciją varyti ir daugiau naudingo nuveikti, supažindinant mūsų žmones su ekonomiszkkais klausymais ir su draugiszkkai—politiszku surėdymu, per ką jie pastos sumaniais valstiecziais, o geriaus numanydami apie savo padėjimą ir reikalus, labiaus rupjisis apie savę ir pagerinimą savo buvio.

Seniaus daugelyje vietų buvo susitvėrusios socialistų kuopės, kurios daugiausiai prigulėjo prie amerikonzkkos socialistų partijos; kiti—gi glaudėsi prie lenkų sekcijų ir t.t.; vėliaus buvo mėginama sutverti savystovę lietuviszkką socialistų partiją su centraliszku kuopu komitetu, kad tokiu budu su didesne išzgaile pasidarbuoti tarp savęs paczių, o išz pinigų, kurie eidavo kaipo pagalvės į amerikonzkką partiją, turėti daugiau išztekliaus ant savo reikalų. Tai buvo puikus užmanymas ir labai gaila, kad ilgainiui viskas apytko.

Dabar matant, kaip yvairiose kolionijose socialistai pradeda krutėti ir darbuotis, mus kuopa nutarė atsiszaukti į kitų miestų lietuvius, kad visur jie risztųsi į kuopas, o tas jau lengvai bus galima sujungti į vieną organizaciją, kuri daug ką pajiegs nuveikti.

Tai gi į darbą, vyrai! Vienybėje pajiega.

Kuopos komitetas.

Teatraliszkkoms kuopoms.

Labai tikus ir lengva perstatymui drama dviejuose aktuose po vardu „Iszgama“ (19 pusl. spaudos) išz Lietuvos gyvenimo gaunama „Vien.“ išzleistuvėje už 10 centų. Teipgi gaunama nauja drama „Velnius spasztuose“ (38 pusl.) už 10 ct,

Pasaka apie vyną. Szv. Dionizas, budams dar jaunu vai kinu, panudo apkeliauti visą graikų žemę. Kelionė buvo ilga ir nesmagi, dėlto tankiai prisieidavo ilsėtis. Dar pirmą kelionės dieną jis nuvargęs atsisėdo ant akmenų pasilsėti. Besidairydamas aplink save, jis užtėmyjo išdygusį iš žemės augmenėlį; tas jam teip patiko, jog Dionizui užėjo noras parsineszti jį namon ir pasodyti savo darže. Jis iškasė diegą ir paėmė su savim, bet kad saulė kaitino ir diegelis galėjo nuvysti, tai keliauninkas mislyjo, kaip jį apsaugoti. Tuo upu jis pamatė ant žemės paukszczio kojutę; pasiėmė ją, įkiszo į vidų augmenėlį ir traukė tolyn. Palaimintojo rankoje diegas sparcziai augo, teip jog netrukus išleido atžalas iš vieno ir iš antro kojutės galo. Bijodams, kad augmuo neiszdziutų, suko sav smegenis, ką bedaryti; tik sztai už tiko liuto (levo) koją, daug storesnę negu paukszczio ir į ją įdėjo savo augmenėlį, drauge su paukszczio koja. Augmuo nepoilgo iszaugo ir iš liuto kojos; vėl reikėjo jieszkoti rodos. Laimė davė, kad pasitaikė rasti asilo koją; toji buvo didesnė už liuto koją ir į jos vidų įdėjo augmenį su paukszczio ir liuto kojom. Teip ir parsineszė jį namon; norėdamas pasodyti tą augmenį į žemę, pamatė, kad jo szaknys apipyne visas tris kojas, teip jog jų niekaip atskirti negalima, nepagađinus augmenėlio. Tada pasodino kaip jis buvo; į trumpą laiką augmuo iszbėgo į virszų ir subujojo. Dar didesnis buvo dziaugsmas, kad ant augmens atsirađo ir nesirpo vuogos; iš tų vuogų padarė gėrymą—pirmą jį vyką—ir davė žmonėms gerti. Žmonės gėrė ir pamatė tikrą stebuklą! Iszgėrę truputį, dainavo kaip paukszcziai; iszgėrę daugiau, įgijo liuto stiprybę; o iszgėrę dar daugiau, pavirto

į asilus!

Szitos pasakos pamokslas toks: jei geri—mokėk susi valdyti; o ne—pavirsi į tą gyvulį, ką pasakoje minėtas.

Sztikinėjimai arba mislės.

Surinko Nevoczių sodoj,
Telszių pav., Kauno gub.
Telszių Pliumpis.

(Visame palikta rinkėjoraszyba.Red.)

(Žiur. 42 num.)

16. Trump's, drukt's vokituk's išz karklyno vozką ved'. Szia petis.

17. Szake, ant tov szake bugnas, ant tov bugno bouzal's, ant tov bovzalų karklynas, o tame karklyne daug kurapkų. Žmogus.

18. Du galu-gal's. Szakė.

19. Kam negal užsitikėti?

Motriszkai verkantei, žydui priseikantiam ir szunei meigiantiam.

20. Kas eit ant vėjo?

Girto malda, kunigo pinin gai ir motriszkosios pavardė.

21. Kokie visųreibiausi daigtai yra ant svieto?

Melninko kiaulė, kunigo gaspadynė ir mėsininko szuva.

22. Koki mėsa visųskaniausi?

Blusos, nes bubutė dar ne sugavusi, o jau pirsztus laizo.

23. Pakialk veina reitą, pakialk antrą reitą, o į tov tarpą įkiszk gyvą daigtą, par tus plankus—par tus taukus pasmiks—patauksz! Vienininkai ratai (ratai veinu arkliu važiuojami).

24. Stipriai stov', valna korol, balts galelis aplinkov gauroutas. Reiszutas (rieszutas).

25. Du bėg, du gianas. Ratų tekiniai.

26. Du broliu ger meiszta (drumsta) andinų, o du ezistų. Tie patys ratų tekiniai.

27. Plank's pri planko, o tame tarpe kishu—kishu. Ratų deszius.

28. Maža verpelėlė dvejoki alų užlaiko. Kiauszius.

29. Žali žolė, bet nežolė; ovdigota, bet ne pelė. Cziusz n a k ' s .

30. Už arklį augsztesnis—uzszunį žemesnis. Balnas.

31. Laukų gale maža—maža ugnelė, kas prieit tas pakurs ta. Kryzius.

32. Koki szventoji yr pakulų szirde? Žvakė.

33. Koks szventasis yr pakulų szirde? Rožanczius.

34. Trobos gale graži—grazi panelė; kas prieit, tas anov pabucziau. Užbonas (Kruzas).

35. Mielen's balandis po lankas sklanda. Dalgys.

36. Žeimą brolis—vasarą molis. Peczius.

37. Tur kojas—bet nevaikszzcio; tur plunksnas—bet nelaksta; tur sziaudy—bet neėda; tur duszią—bet nevisumet. Lovas.

38. Kas eit į pirtį joydas, o iszeit raudonas? Viežys.

39. Kialk koją pro koją, kishk kur prasizioja ir patapsznok. Staklės.

40. Susėdijoj gyven', viens antro nereg'. Akys.

41. Keturi broliai į veina dovbę szlapinas. Karvė melžiamas.

42. Su kokiom dom žirniom visą svieta sėja? Su akie m is .

43. Kov reik dovti kitam, kad ans raukoj turėdamas neregėtu to?

Jam (anam) reik dovti ano pateis ausj.

44. Kas eit paakiov, o bėg atbul's? Viežys.

Susirinkimai.

T. M. D. kuopos Philadelphia, Pa., metinis susirinkimas atsibus 8 lapkriczio klubo salėje, 8 val. vakare. Visus susirinkti uzpraszo, *Komitetas.*

Balius! Balius!

New Britain, Conn., Brolių Liet. Ukėszų Kliubo rengia balių su szokiais 8 d. lapkriczio, Turner Hall, Arch str. Prasiđės nuo 6:30 vakare ir trauksis iki vėlai naktj. Uzpraszo me brolius lietuvius isz visų aplinkinių. Įzenga vyrams 25 ct., vaikams ir moterims dykai. *Komitetas.*

3-czias mėtinis Balius!

Lietuvos Sunų draugystės atsibus sabatoje, 8 d. lapkriczio, 1902, Caecilia Hall, 101—103 Grand str. Brooklyn, N.Y. Pradžia 7:30 valandą vakare. Įzenga su padėjimu drabužių, pavieniams 15 ct., vyriszkas ir moteriszkas sykiu 25 ct.

Ant augszcziaus minėtos zobovos pribus Teatraliszka ir giesmininkų draug. Simano Daukanto, giedos sutaikintais keturiais balsais dainas.

Komitetas.

Pajieszkojimai.

Asz, Petras Svtotelis pajieszkau savo draugo, Motiejaus Svtotelio, kuris jau 14 metų kaip Amerikoje ir gyveno kitados apie Shenandoah, Pa. Jis paeina isz Suvalkų gub., Vilkaviszchio pav., Bartnikų vals., Bajorų kaimo, Lankeleszkių par. Kas apie jį žinotų, arba pats, teiksis duoti žinią ant szio adreso:

Petras svotelis,

850 Bank str.

Waterbury, Conn.

Asz, Konstantinas Sendzikas, suvalkietis, pajieszkau savo brolio Kazimiero Sendziko, jis pats ar kas žino, kur jis gyvena, tegul duoda žinią ant adreso:

Konstantinas Sendzikas,

8931 Green Bay Ave.

So. Chicago, Ill.

Kur mūsų išganymas?

Kas geidžia pažinti savo tautos reikalus — teperskaito šią knygą (118 pusl.); kasztuoja 25 centus.

Adomas Mickevyczia.

Nauja knygutė su Mickevyczios paveikslu (40 pusl. skaitymo). Mickevyczia buvo didis poetas ir apgynėjas prispaustųjų žmonių ir tautų. Pažinti jo gyvenimą, darbus ir rasztus — pridera kiekvienam lietuviui. Kasztuoja 15 centų.

Lietuviszka karczema

B. Ramanauckol

938 S. 2-nd st.

Philadelphia, Pa.

Užlaikau geriausius gerimus szemia mieste todėl vientaucziai ne pamirszkit atsilankyti o visados busitė užganėdinti.

Star Drug Store.

Dooley and Co.

Mes laikome visokius daiktus kokie yra laikomi pirmos klisos aptiekoje. Vaistus, chemiszkus daiktus, kvėpentį muilą, szukas (sponges) ir kitokius prie prausimo daiktus dideliame pasirinkime. Ypatingai sutaisome visokių daktarų receptus atsakancziausei.

kampas Main & Eno str.

PLYMOUTH. PA.

M. ROSENBAUM

Geriausė dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdama LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigei.

Susisznekam visokiose kalbose. Pinigus priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszką rodą.

Mūsų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. Handbook on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newdealers. **MUNN & Co.** 361 Broadway, New York Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

TURTAS SALIUNINKAMS

Isz Havana ir Sumatra tabako, „mild“ ir „medium“, kvėpentį, puikiai ruskosi. Pirkite nuo sayiszky. Ant pareikalvimo mes siuncziamė į visus Amerikos miestus savo kasztais.

Adresas:

NAUJOKAS CIGAR CO.
334 E. 55-th st. New York, N. Y.

M. SCHEINFELD,

pirmo skyriaus pardavėjas **CIGARŲ, PAPIROŠŲ ir TABAKO,**

Pypkių, Briėzuku ir loszimui Kortų. Galiu susikabėt lietuviszkai, lenkiszka ir rusiszka. Paeinu isz Kelmės miesto

S. W. Cor. 16 ir Ridge Ave.,
i: 816 South str.

PHILADELPHIA, PA.

Žmijecznik'as.

Jeigu nori, idant aplaikitumei vertę tavo piningų ir palengvinimą ant: Romatizmo,

- Skausma Galvos,
- Skausma strėnu,
- Skausmą kaulų,
- Skausma sprando,
- Ir Traukulio

Tai nuėklejėn sztorą, pas savo tautietį ir pareikla lauk ZMIJEC NIKO kuris yra padirbtas aptiekoje dėdės Groblevskiio Plymouth'e, Pa. Palengvins tau kozname karte.

Jeigu sergi ant:

Vidurių, Kepenų, arba Kraujo.

Gerks EGIUTERRO No 1. prigelbės kozname karte. Duodu paranką iszgydymo drugio, priepolio ir gripo.

JAIGU NORI GAUTIE TIKROS TRAJANKOS

Tai praszykite tosios ką Aptiekorius Groblevskis sudaro. Yra tai sudirbtas isz visokly augalų ir szaknių isz devynerių dalykų sudėtos isz 27. (kaip tai sako syk po 27) ant svieto geresnės Trajankos nesiranda

Aptiekorius Dėdė Groblevskis jan dėl kozno žinomas, yra vienas garsingiausių Aptiekorių tarp mūsų tautos czlonai Amerikoje. Teipogi yra dėl kozno žinoma, jog vienas garsus aptiekorius žino ir zenklina daugiau kaip 10 daktarų, nezina pagalboj susirgusios žmonijos Deltą, jeigu kada jns Dievas teiktusi delispėt kokia liga, tai tuojaus nusidnokite ant rodos pas jį.

Adresas:

ALBERT G. GROBLEWSKI
111 Main st. arba Box 1109
PLYMOUTH, PA.

Palengvina

greitai jei tikros gyduolės vartojamos. Koznas vienas gali pasitaisyti greitai ir atsigriepti nuo kosulio, szalezio ir kozno plaucziu nugeidimo.

Severos Balsamas del Plaucziu.

Sutinimo, nugeidimo, skaudėjimo žanduose ar raumenise, saugėlos ir tt. greitai pagalbsti.

Severos Aliejus St. Gotardo

greitai ir lengvai vietinė pagalba nuo visokių skaudėjimų.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydulės yra gaunamos pas A. Groblevski, 111 Main str. Plymouth, Pa.

SERGANTIEMS

Garantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas ir pavirszines ligas, kaip antai ligas szirdies, plaucziu, inkstu, pilvo, galvos skaudėjimus, silpna atminti, dvasiszka nusilpima, tyriszkas silpuybes, szleivuma, sutinima, veži, blykszle pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, podagra, reumatizma dusinima, paralyziu ir tt. Praszaliniu gumba, gydau gimdymo ligas, visokius sutinimus etc. Nerviszkas ligas gydau su pagalba geriausių elektriszku prietaisu.

Lytiszkų daliu ligas

iszgydan per ketela dienu. kranjo užnuodyjimus, odes ligas, semenų begima, zaizdas gerklėj ir burnoj, nosyj, akyse ir ausyse, netekima vyriškumo, lytziu nusilpnejiama ir tt. gydau kuopasekmingiausiai ir **garantuoju pilna iszgydyma. Chroniszkos ligos yra mano specialiszku.** Gyvsidabrio nevartuju. Nuodugnus iszgzaminavimas ligojio ir jo iszgydymas — tai yra mano prideryste.

DR. LANDES

Szpitolinis specialistas.

134 E. 24-ta ul., kampas Lexington ave., **NEW YORK.**

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedelioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszkai atsilankyti, gali paraszyti laiszka; butinai reikalaujame paciento insitikejimo.

Szneku visokiose kalbose. Turuju praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Mediciniszko Instituto.

Daugiaus kaip 150 laiszky nuo iszgydyty žmonių garta laike paskutinių dviejų mėnesių.

Nesiusk piningu.

Daug žmonių serga ant poliucijos kuri pas rodo laike miego arba prienusizlapinimo, ir jeigu isz tos nesiugdys, ji neapleis žmogų kankinusi. Žmonės turinti tą ligą kenezia nemigą, galvos skaudėjimą, pilvo užkietėjimą arba netrovėjimą, nerviszkumą, vidurių ir nugaros skaudėjimą ir apsilypnėjimą lytiszkų kūno dalių. Jeigu tokiuos atsitikimuose reikalauji pagalbos, nesiusk piningų, bet raszyk pas mane įcėdamas marķę, o asz atsiusiu tau apraszymą, isz kurio tikrai iszsigydysi. Adrisuok:

John Wasel.

Box 657, Iron Mountain, V. Mich.

Lietuvių užeiga pas L. FREEDMANA

ant kampo Bainbridge ir S. 2nd str. Philadelphia, Pa.

Gerianee užeiga dėl Lietuvių, isz viso miesto. Prilaikau visokias gerimus kaip tai alų, arleką ir vyną, podraug laisau visokius užkanuzins ant stalo per visą dieną. Prietam ant sukezo turju gražų ruiną dėl sveczijų per ką galima laiką linksmat ir spakainat praleisti. Teipgi kiekvienam duodu prieteliszka rodą. Mano namas yra puikiauisei papuoztas isz viso miesto todėl nepamirszkite izeiti!

Teofel Dudas gaspadorius

HOTELIS

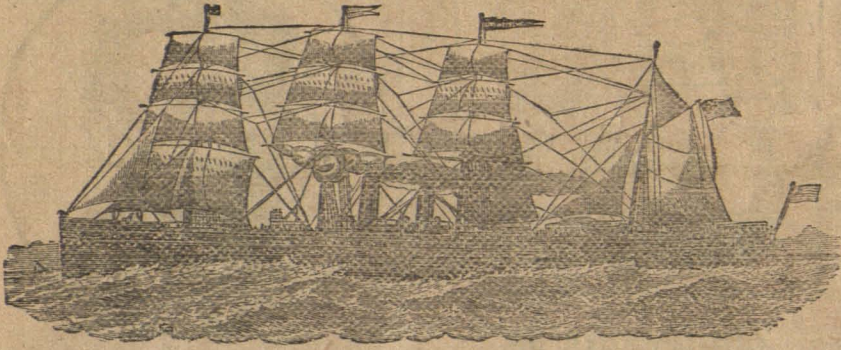
K. Strzeleckio,

276 E. Main str. Plymouth, Pa.

Užlaiko visokios degtinės, vyno, skanaus aluczio, puikiai kvėpiancziu Cigarų, ir reikale suteikia draugiszką rodą. Jeigu nori linksmat laiką praleist ir iszgirst skambinant ant fortepiano puikias melodijas, tai tik izeik

pas **K. Strzelecki.**

Gerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams, jog apsiemiau agentyste an labai gerą liniją. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrina jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuocziu pinigus į Lietuvą ir į kitus keasztus pasutuls, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandas (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystą ir puikią užeigą dėl svetolių, užtaikau vyną alų, degtiną ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuvių ir ne prabaszezius nepaniekiytą. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
633 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

PERSKAITEŠ ATMINK!

KAZUNO TRAJANKA privalo rasti kiekvienoj lietuviskij szejnynoj dėl greito pareikalavimo laike ligos. **KAZUNO TRAJANKA** yra sude-ta dabar popieciniam baksukije geltono kolero ir pirk tam nuo sztoronku visados reikalaukit Kazuno Trajankos. Jeigu negalit gaut pas savo sztor-ninka mano Trajankos, tai prisiusk money order ant 55 et. o bus pri-ius-ta per paczta į trumpa laika.

Kam sirgti Gumbu, skaudėjimu po krutine
arba panasziooms ligoms, kada Kazun Gumbo-Kura netik ka apmalszius liga, bet ir praszalins į trumpa liki. Kasztuoja \$1.00, su prisiuocimu per paczta \$1.25 ir bus greit prisi-ista. *Gumbo-Kura* susideda isz dviejų preparatų bonkatės vaistų ir tablets Gumbo-Kura No 1, tai yra labai geri vaistai moterims po palagu, nes skaudėjima greit apstabdō, su prisiuocimu per paczta kasztuoja tik 75 et.

Luke's Rheumatic Cure.

Szitas preparatas yra isz bandytas ir daug žmonių yra iszsiogydę isz ilgos sirgimo Reumatizmu. Užtikcinu, kad szitas preparatas praszalins Reumatizmą vartojant per atsakinį laika, jeigu bus vartojama sykiu su *Expeller Linimentu* praszalins minėtas ligas. Prisiuok Money Order ant 1.50, o bus prisiuosta į trumpa laika per paczta. Adresuok:

L. M. KAZUNAS, aptiekorius.
107 S. Main str. SHENANDOAH, PA.

ADRESAI

Susivienyjimo L. A. virsz.

Prez. — M. Valentinavyczia,
1917 N. Main str., Scranton, Pa.

Vice-prez. — J. Tareila,
677 N. Riverside, Waterbury, Conn.

Sekretorius — T. Astramskas,
1229 S. 2nd. st. Philadelphia, Pa.

Kasierius — T. Pauksztis,
123 N. Main str., Pittston, Pa.

J. Kazakevyczia,
1150 Wyoming Ave.
Kasos globėjai K. Unika,
Pittston, Pa.
943 S. 2nd. str.
Philadelphia, Pa.

Uzveisdotoju knygyno—V. Daukszys,
1224 S. Hancock st. Philadelphia, Pa.

AGENTAS

szekaravojimo NAMU ir visokiu
DAIGTU už gntos

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

**Lietuviu užeiga,
pas S. Arbaczaucką,**

1351 S. 2 str., Philadelphia, Pa.

Geriansia lietuviams užeiga isz viso miesto. Prilaukau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką ir Vyną. Podraugei laikau uzkazdzins ant stalo per visą dieną. Telpgi parduodu laivakortes ant geriansių laivų ir už pigiausią prekę Siunczių pinigus į visas svieto dalis. Lietuviai, atke-liaų isz kitų miestų, ras pas manę szirdingą pri-mimą.

Lietuviu užeiga.

Geriansie užeiga dėl lietuvių isz viso miesto. Prilaukau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir visokius Cigarus pir-mos klesos, taipgi siunczių pinigus į visas dalis svieto. Parduodu Laiva-kortes ant visų linijų. Apart to dū-du kiekvienam prieteliszka rodą.

Nepamirszkite atsilankyti reikale.

Petras Lipavyczia.
LUZERNE, LUZ. Co. PA.

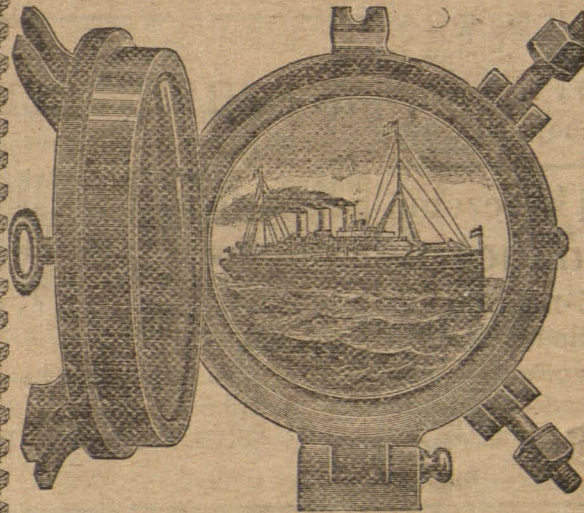
SPAUSTUVE

„VIENYBES LIETUVNINKU“

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos draugystėms, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas atliekamas yra greitai ir pigiai

PARDUODA LAIVAKORTES

Ant visų geriausiu keliu ir greicziausiu laivu.

Siunczia pinigus

į visas svieto da-lis greitai ir pi-gei. Norinti kad pinigai siunczia-mi į tėvynę ne-prazutų ir kuo greicziausiai nu-eitų, tegul kreip-iasi po sziuom antraszu:

J. J. Pauksztis & Co.,

224 East Main str.

PLYMOUTH, PA.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue,

CHICAGO, ILL.

*Mano Dirbtuvos tapo
Apdovanota*

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Pa-ro-dos už rzpestinga, tei-singa ir artistiszka isz-dirbima.

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZAL-
KINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikszi ti gu-dotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wi-sus augszecziaus pamintus daig-tus Pigiausei, Telsingiausei ir Geriausei, nes per 50 metų užslindama iszdirbimais igijau geriausę praktikę ir dėl to galiu wisę padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

